

Onze Vogels

NUMMER 9 | SEPTEMBER | 2025

Nederlandse Bond
van Vogelliefhebbers

INHOUD

In deze uitgave

Het geslacht Psittacula - Deel 10	5
Overwegingen omtrent het op zang komen van jonge zangkanaries	8
Witoogeend	11
Sijzen	12
Duidelijkheid in wirwar van zaken 3	14
Kweken met Afrikaanse prachtvinken (deel 1)	18
In de keuken van... Ludo Vanherck	20

23	De Goudvink-Vught 60 jaar!
24	De Nederlandse speciaalclubs, een bakermat voor de ornithologie
27	Vogelhobby belevingen Weersvoorspeller
28	Pindakaas
29	Mijn volière
30	Vergiftiging bij vogels

En verder

4	Column voorzitter
31	Column keurmeester
32	Bondsmededelingen
34	Colofon
35	Kalendervogel

Coverfoto:

Ortolaan

© Shutterstock

Handen versus ogen

Albert Zomer, voorzitter

Zo, de vakantie zit er voor de meeste mensen weer op; de kinderen gaan weer naar school en we moeten er dus weer een jaar tegen aan. Niet dat ik er moeite mee heb trouwens, want na handjes laten wapperen in je werk, op school en in je hobby is het altijd goed om even te ontspannen in een andere omgeving. Een lekker wijntje erbij, misschien wel een stokbroodje met brie of, wanneer je wat verder van huis gaat een falafel van de BBQ.

Nu ik het over handjes laten wapperen heb schiet mij in gedachten dat ik mijn kinderen, toen ze nog klein waren, aanleerde om in de winkel niet overal aan te zitten. Kijken doe je immers met je ogen, tenminste als je niet visueel beperkt bent. Ik hoor het soms nog wel eens door ouders zeggen in de winkel, wanneer een kind ergens aan zit: "Kijken doe je met je ogen en niet met je handen". Kijken mag, aankomen niet. Het moet de meesten van u wel aanspreken! Toch raar dat, wanneer je naar "Opsporing Verzocht" kijkt er behoorlijk wat mensen zijn die toch overal met de handen aanzitten en niet alleen maar kijken. Dat laatste misschien alleen om de waarde te bepalen en dan om het te laten verdwijnen in een of andere tas, zonder te betalen. Laat maar zeggen: "Lenen op langere termijn, zonder de bedoeling te hebben het terug te brengen".

Ook in onze hobby zijn er lieden die vooral overal aanzitten en het kijken naar vogels voor anderen bederven. Neem nou de stadsvolière van de vereniging Aviarium te Eindhoven. Deze

prachtige volière heeft kijkers genoeg gehad, maar het is afgelopen met kunnen kijken naar de mooie vogels in die volière, want onverlaten hebben ook hier hun handen niet thuis kunnen houden. Tot driemaal toe werd de volière zonder toestemming bezocht en werden vogels, inclusief broedblokken met jongen erin, gestolen. Henk van Hout, voormalig voorzitter NBvV, mocht hiervan verslag doen voor de TV. De financiële waarde in klinkende munt zal geen vetpot zijn geweest bij deze ordinaire diefstal, de emotionele waarde is des te groter. Er kan door wandelaars niet meer gekeken en geluisterd worden naar alle kleurrijke vogels in die volière. Ook werd in het Brabantse plaatsje Zeeland een volière geplunderd en verdwenen Europese cultuurvogels.

Uiteraard een pijnlijk gebeuren voor alle getroffen mensen. De politie stelt geen prioriteit aan het opsporen van dit tuig. Misschien moeten controlerende ambtenaren van ringen en vergunningen een taak erbij krijgen, namelijk opsporen van strafbare handelingen door mensen die geen vogelliefhebbers zijn, maar puur op gewin uit zijn. Ik kan mij uit mijn jeugd jaren herinneren dat ook in onze woonplaats een pracht volière stond, vol met valkparkieten. De volière is allang weg vanwege vernielingen en diefstallen. Het zou toch mooi zijn wanneer een ieder het mijn en dein weer gaat respecteren. Ook op grote shows en op vogelmarkten zijn lieden van mindere allure actief. Zakkenrollers die gebruik maken van de drukte om lekker "even" iemand aan te stoten en vervolgens de vlugge handjes gebruiken om iets achterover te drukken. Beveiligingsbedrijven va-

ren wel bij dit soort zaken. Op de grote shows moet dure bewakingsapparatuur geïnstalleerd worden om te zorgen dat niet "geleend wordt voor een langere termijn". Ook bij de Mondial "de wereldshow" is de beveiliging met camera's en drones al vanzelfsprekend. Het zou jammer zijn dat het genot van bekijken van vogels verknald wordt door "tuig". Sociale controle is misschien wel een sleutelwoord, maar of het helpt? In ieder geval vogelvrienden in Eindhoven en Zeeland, sterkte met het verlies van jullie vogels. Hopelijk laten jullie je niet ontmoedigen en hebben bezoekers van het park binnenkort weer het plezier van het KIJKEN naar vogels.

Als wij het toch hebben over kijken, het komt er weer aan..... alle tentoonstellingen. Ik zie er in meerdere opzichten naar uit. Uiteraard om weer fantastische vogels te zien die met veel liefde en zorg gekweekt zijn of, zoals Henk van der Wal zegt: "gefokt" zijn. Ik ben benieuwd! Daarnaast omdat ik weer bij menige afdeling vogels mag keuren als keurmeester kanaries, wat ik als een schitterende verdieping in de vogelhobby ervaar. Het mooie ervan is dat je hierdoor ook nog heel veel verschillende (bekende) mensen treft. In ieder geval een ieder succes met de shows en vooral .....blijven KIJKEN!

INFO@VOLIEREBOUWSAMAN.NL | WWW.VOLIEREBOUWSAMAN.NL

Voor al uw vogelbenodigdheden

WIM VAN DE LUSTGRAAF

www.wimvandelustgraaf.nl

Het geslacht *Psittacula*

Deel 10 - De Langstaartparkiet (Malakka-langstaartparkiet)

Een prachtige familie parkieten die het waard is om nader onder de loep genomen te worden.

A. v. Kooten

Inleiding

De Langstaartparkiet, ook wel bekend als de Malakka-langstaartparkiet (*Psittacula longicauda*) vindt zijn oorsprong in de tropische regenwouden van Zuid-Oost Azië. Hij doet zijn naam alle eer aan met zijn opvallende lange staart en kleurrijke veren. In de avifauna van Malakka, Maleisië en omliggende gebieden neemt de langstaartparkiet een prominente plaats in omdat hij een belangrijke rol speelt in de ecologische balans van zijn leefgebied. Zo vervult de langstaartparkiet bijvoorbeeld een belangrijke rol bij het verspreiden van zaden en draagt daarmee bij tot de handhaving van de biodiversiteit in zijn natuurlijke omgeving.

Systematiek

Bij de ondersoorten van de langstaartparkiet is er veel gebeurd. De bekende nominaatvorm komt voor in Maleisië, Singapore en Malakka en op de grote eilanden Kalimantan en Sumatra. Op kleine eilanden daartussen komt de ondersoort defontainei voor die weinig van de nominaatvorm verschilt. Maar aan de westkant van het verspreidingsgebied komen drie eilandvormen voor die heel sterk van de eerste twee ondersoorten verschillen. Deze zijn volgens genetisch onderzoek (Kundu et.al.) ook duidelijk verschillend van de gewone langstaartparkiet en worden daarom als zelfstandige soorten gezien en in dit artikel daarom niet behandeld.

Ondersoorten:

- Langstaartparkiet (Malakka-langstaartparkiet) - *Psittacula longicauda longicauda*
- Natuna-langstaartparkiet - *Psittacula longicauda defontainei*

Langstaartparkiet (Malakka-langstaartparkiet) - *Psittacula longicauda longicauda*

Formaat: man 42 cm, pop 37 cm.

Ringmaat: 6 mm.

Man: de algehele lichaamskleur is groen. De kop is diep roze. De schedel is donkergroen. De teugels en een band over het voorhoofd zijn blauwzwart. De bevedering van de keel is zwart. De kleuren van de kop en de nek zijn strak afgescheiden. De hals- en borstbevedering is lichtgroen. De bevedering van de buik is groen met een geel waas. De ondervleugeldekenveren zijn geel. De mantel en het rugdek zijn licht geelgroen met een iets blauw waas. De bovenrug is lichtblauw. De stuit is egaal lichtgroen. De hand- en

Man
© Iggino van Bael

armpennen zijn groen met zwartgrijze toppen. De buitenvlag is groen en de binnenvlag zwartgrijs. De kleur van de vleugeldekenveren is diepgroen met een geelgroen waas. De middelste staartpennen zijn violet. De overige staartpennen zijn diepblauw met een groene buitenvlag. De onderstaartdekveren zijn geelgroen en de onderrug en de bovenstaartdekveren lichtgroen. De ogen zijn zwart met een bleke iris. De bovensnavel is rood met een iets lichtere punt. De ondersnavel is zwart. De poten zijn lichtgrijs met grijze nagels.

Pop: de pop lijkt op de man maar heeft een donkergroene kin, baardstreep en schedel. Het donker roze op de wangen is bij haar minder intensief van kleur en loopt minder ver door dan bij de

Man
© Henk Branje

De langstaartedelparkiet is ook wel vernoemd naar het schiereiland 'Malakka' © Iggino van Bael

Pop
© Henk Branje

man. De hele nek is net als de hele bovenkant uniform groen. De ondervleugeldeken zijn groenachtig geel. De staartpennen zijn bij de pop duidelijk korter dan bij de man en verder is de pop in het bezit van een zwarte boven- en ondersnavel.

Jongen: de jongen lijken op de pop maar de kleuren aan de kop zijn minder intens. Bovendien hebben ze een duidelijk kortere staart.

Natuna-langstaartparkiet - *Psittacula longicauda defontainei*

Formaat: man 42 cm, pop 37 cm.

Man en pop: P. l. defontainei lijkt erg veel op de nominaatvorm. Alleen de rode kopkleur is bij man en pop opvallend intenser. Ook is de onderkant van het lichaam bij de man meer geelachtig groen. P. l. defontainei komt niet in Europa voor.

Herkomst, leefwijze en status in het wild

Psittacula l. longicauda heeft zijn verspreidingsgebied in Borneo, Sumatra, Maleisië, Singapore en Malakka en P. l. defontainei op de kleine eilanden Natuna, Riau, Bintan, Belitung en Karimata die tussen Sumatra en Kalimantan liggen.

Het leefgebied van langstaartparkieten omvat droge, dorre landschappen, bosranden, moeras- en mangrovebossen, uitlopers van regenwouden en gebieden met houtkap. Verder worden ze ook gezien in plantagegebieden. Ze trekken zowel in kleine als grote groepen rond. Het zijn bijzonder actieve vogels die de gehele dag door al klauterend en schreeuwend van boom naar boom vliegen. Het voedsel bestaat in hoofdzaak uit zaden, vruchten, bessen, noten, nectar, bloesems en blad- en bloemknoppen. De broedperiode valt, al naar gelang het woongebied, in februari tot juli. De vogels maken hun broedholten in dode bomen en loofbomen. Heel soms ook wel in levende bomen. Het nest wordt bekleed met stukken schors en fijn geknaagd hout. Als de vogels

in broedconditie zijn zal de man voor de pop gaan baltsen. Hierbij buigt de man voor de pop en maakt daarbij brakende en cirkelvormige bewegingen met de kop. Uiteindelijk eindigt dit ritueel in het voeren van de pop en de paring. Gemiddeld worden tussen de twee en vier eieren door de pop gelegd.

Voeding

Als basisvoeding kan aan langstaartparkieten een goede zaadmengeling voor parkieten worden gegeven. Om tot een volwaardige voeding te komen kan aan het zaadmengsel een krachtvoermengsel van geweekt kiemzaad en eivoer/universeelvoer (1:1) worden toegevoegd. De verhouding tussen het zaad en het krachtvoermengsel moet ongeveer één op één zijn. Verder dienen dagelijks afwisselend fruit (appel, peer, vijg, grapefruit en dergelijke) en groenvoer (zoals wortel, paprika, komkommer) te worden verstrekt. In de periode dat de vogels jongen hebben is het belangrijk dat ze de beschikking hebben over dierlijke eiwitten. Het eiwitpercentage van het krachtvoer moet dan ongeveer op 20% liggen. Naast bovenstaande voeding moeten de vogels dagelijks de beschikking hebben over vers en fris bad- en drinkwater en mogen ook vogelmineralen (grit) en maagkiezel niet ontbreken. Ook het verstrekken van verse berken-, wilgen- en/of fruitboomtakken is aan te bevelen.

Kweek

De broedperiode in Europa ligt niet echt vast. Er zijn legsels gemeld tussen april en november. De kweek met langstaartparkieten is zeker niet gemakkelijk te noemen. Eén van de moeilijkste aspecten bij deze soort is het samenstellen van een goed harmoniërend koppel. Omdat er weinig vogels beschikbaar zijn is het ruilen van vogels erg moeilijk. Er zijn daarom ook weinig kweekverslagen bekend. Bekend is dat zich vaak storingen voordoen

tijdens het broedproces. Hoge sterfte onder de jongen komt veel voor. Waarschijnlijk komt dit door te lage temperaturen in het nestblok waardoor de jongen te snel afkoelen en niet meer bedelen om voer. Sommige kwekers melden dat de vogels zeer gevoelig zijn voor temperatuurveranderingen en dat de temperatuur in het nestblok constant rond 30°C dient te liggen. De vogels dienen paarsgewijs gehouden te worden in een buitenvolière van ca. 3 x 1 x 2 m (lxbxh) met een te verwarmen binnenverblijf. Ze zijn warmtebehoefig en moeten zich tijdens de koude wintermaanden kunnen terugtrekken in een verwarmd binnenverblijf (ca. 15°C). Bij import zijn in het verleden heel veel vogels gestorven. Malakkaparkieten zijn dan ook niet al te sterke vogels en erg gevoelig voor stress. Rust in de onmiddellijke omgeving van de vogels is een vereiste! De pop legt twee tot vier eieren die na ongeveer 23 dagen broeden uitkomen. De jongen vliegen na zeven weken uit en worden, alvorens ze helemaal zelfstandig zijn, nog twee weken gevoerd door de oudervogels.

Bijzonderheden

De vogels zijn erg gevoelig voor natte en koude omstandigheden.

NK VOGEL 2026
Hét evenement voor de vogelliefhebber

NBW
www.nbv.nl

In samenwerking met de
Dierenparade Noordshow

foto: Alois van Mingeroot

inbrengen vogels inzenders:
maandag 19 januari 2026
van 14.00 tot 20.00 uur

Open voor publiek:
22 t/m 24 januari 2026
Evenementenhal Hardenberg

Fauna verklaart het TT seizoen voor geopend!

Badhuis 'Multi' past overal
Herkenbaar aan het Fauna logo
Past rechtstreeks aan Nederlandse TT kooi en NOUP kooi

Anti-morskapje
Ga verspillen van zaad tegen!

Past op TT/NKB bakje en grote kolibriebakjes.

Universele Nederlandse TT kooi

Fauna favoriet!
Fauna is gespecialiseerd in benodigdheden voor vogels, vogelkweek en voliëres. Binnen de vogelwereld is Fauna dan ook een gevestigde naam die staat voor goede en kwalitatief hoogwaardige producten.
Kijk op onze website voor het complete assortiment en vraag ernaar bij uw groothandel/winkelier.

www.faunabirdproducts.com

Fauna
Fauna Birdproducts

Overwegingen omtrent het op zang komen van jonge zangkanaries

Jaap Plokker

Het komt zangkanariëkwekers ongetwijfeld bekend voor: jonge kanariemannen, die na de eerste keren dat ze op tafel hebben gestaan zijn afgeval- len als wedstrijdvogel en buiten beeld zijn geraakt, vallen in de loop van december opeens op en blijken dan heel mooie vogels te zijn geworden. Waar- om komt de ene kanarie sneller op zang dan de ander en moeten we soms tot ver in december wachten voordat som- mige mannetjes een volwaardig lied hebben bereikt? Over dit onderwerp heb ik geen literatuur kunnen vinden met een degelijk onderbouwde verklaring. Hierbij een poging enkele overwe- gingen op een rijtje te zetten op grond van mijn ervaringen met waterslagers.

Van 'subsong', via 'plastic song', naar 'stable song'

Internationale wetenschappelijke lite- ratuur verdeelt de periode waarin jonge

kanariemannen hun zang ontwikkelen in verschillende fases, t.w. die van ach- tereenvolgens

- subsong (het sublied);
- plastic song (het plastisch lied);
- stable song (het stabiele lied).

In de periode van het sublied begint de kanarieman met zijn eerste zangpogin- gen. Deze fase begint vrij snel nadat de vogel is begonnen geheel zelfstandig te eten en te drinken, dus de 30e-40e levensdag. Het in de subsongfase ge- zongen lied is nauwelijks een lied te noemen. De vogel 'brabbelt' maar wat en toeren zijn niet of nauwelijks te be- speuren.

Wanneer het 'frazelen' heeft plaatsge- maakt voor iets dat op een liedje lijkt noemen we dit het 'plastische lied'. In deze fase is er sprake van een onsamen- hangend lied waarin afzonderlijke toe- ren te bespeuren zijn, maar nog niet in een verbindend geheel aan elkaar wor- den gevoegd. De toeren als zodanig zijn weliswaar meestal herkenbaar, maar de afzonderlijke lettergrepen worden nog 'los' gezongen, waardoor het lied over de gehele linie ongestructureerd en 'on- vast' overkomt.

Tenslotte leidt alle zangstudie tot een voor iedere vogel individueel lied met vaste patronen, het stabiele lied. De toeren zijn herkenbaar en onderschei- dend in kwaliteit bij de afzonderlijke vogels. De lettergrepen van de toeren worden compact gezongen.

Wetenschappelijke literatuur dateert de leeftijd waarop de jonge kanarieman zijn volwassen lied heeft verworven op ca. de 240e levensdag.

De zangontwikkeling van een kanarie- man is een continu proces. De overgan- gen van de ene naar de andere zang- studiefase gaan geleidelijk en daarom

bevindt zich tussen de afzonderlijke fases een ruim schemergebied.

Overwegingen

Omdat een jonge kanarieman voor zijn zangontwikkeling ca. acht maanden nodig heeft zal het vroeg of laat op zang komen ongetwijfeld leeftijdsge- bonden zijn. Mijn ervaring is echter dat niet altijd de jongste vogels het laatst op zang zijn. Meerdere factoren spelen dus een rol.

Gezondheidsperikelen zullen onge- twijfeld leiden tot minder zanglust en minder effectieve studietijd. Ik veron- derstel dan ook dat een periode van conditieverlies gedurende de eerste acht levensmaanden achterstand in de zangontwikkeling tot gevolg heeft.

Ook tijdens de ruiperiode treedt, mijns inziens, een vertraging op in de zang- ontwikkeling, omdat bij afnemende zanglust ook minder gestudeerd wordt. Ik ben ervan overtuigd dat voor een vlotte zangontwikkeling een zo kort mogelijk ruiperiode van belang is. Bij een vogel die niet optimaal in condi- tie is zal de ruiperiode langer duren en dus ook de periode van stagnatie in de zangontwikkeling. Mij is in het verleden wel opgevallen dat vogels die eind ok- tober volledig in de fase van het plas- tische lied zaten nog ruiverschijnselen vertoonden. Vogels die op dat moment veel verder in hun zangontwikkeling zaten waren daarentegen volledig uit- geruid.

Alpha en omega mannetjes

We kennen uit eigen ondervinding on- getwijfeld heren die in gezelschap de aandacht naar zich toe trekken, promi- nent aanwezig zijn, het meest aan het woord zijn. Naast deze zogenaamde alpha mannen onderscheiden we ook omega mannen. Zij zijn bescheiden,

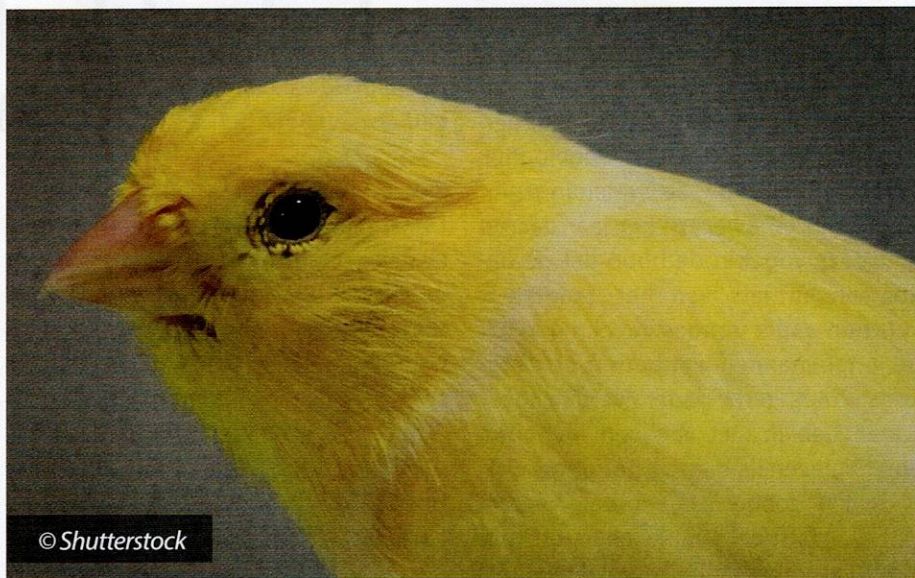

© Tony Tilford (Shutterstock)

dringen zich niet op, blijven op de achtergrond, luisteren meer dan dat zij spreken.

Verschillen in karakter bespeur ik ook bij mijn waterslagers in de zangkast. Het is mijn gewoonte om na het opkooien de waterslagers eerst de gelegenheid te geven te wennen aan de verhuizing van de volière naar de zangkast en de zangstudie weer op te pakken. Regelmatig nestel ik me in een luie stoel voor de zangkast om naar de vogels te luisteren en ze te observeren, als ik niet in slaap val. Vogels die zingen krijgen een merkje op het zangkooitje en na veertien dagen zijn de meeste kooitjes wel van een krijtstreepje voorzien. Wat valt mij op? De vogels die als eerste een merkje op het kooitje hebben gekregen blijken in de regel altijd de eerste vogels te zijn die beginnen te zingen, nadat ik mij in mijn luie stoel heb geposteerd. Vogels die er wat langer over doen om een merkje te krijgen moeten kennelijk erg wennen aan hun nieuwe situatie. Hun gedrag kenmerkt zich de eerste week door zenuwachtig heen en weer te hippen of gebiologeerd het wezen aan te staren dat opeens in hun gezichtsveld is verschenen. De eerste keer dat de jonge waterslagers worden uitgezet zijn de vogels die als eerste een merkje kregen vaak ook de eerste die zingen, terwijl de meer afwachtende types in de regel door anderen meegetrokken moeten worden; als ze de eerste keer al zingen. We kunnen in onze jonge waterslagermannen dus verschillende karaktertypes herkennen. Enerzijds zijn er de alpha mannetjes: brutaal, hanig, lastig van hun stuk te krijgen en vol van zangdrift. Dit zijn de vogels die het fanatieks zingen en in een stam de gangmakers zijn. Zij zullen op een wedstrijd de kweker zelden in de steek laten. Naast deze brutale vogels kennen we de meer flegmatieke, rustige, vogels, maar ook stressgevoelige mannetjes, om niet te spreken van zenuwenlijders, die, als ze niet als een raket door het kooitje schieten, soms ook niet van hun voetring af kunnen blijven. Deze zogenaamde 'ringenbijters' komen voor de keurmeester regelmatig niet aan zingen toe, omdat

ze van slag zijn vanwege de vreemde omgeving en zij hun stress laten blijken door onophoudelijk aan de voetring te pikken. Deze stressgevoelige mannen zijn dus minder geschikt voor de wedstrijd en in het belang van zowel de kweker als de vogel is de beste oplossing om ze maar zo snel mogelijk in de vlucht terug te zetten.

Naast de brutale vogels enerzijds en de stressgevoelige anderzijds kunnen we ook de meer flegmatieke vogels onderscheiden. Ze zijn zeker niet de gangmakers, maar kunnen wel uit volle borst meezingen wanneer ze door anderen op gang zijn gebracht en tot zingen worden gestimuleerd. Weer anderen zijn daarentegen wel erg bescheiden, zo niet verlegen, of laten zich gemakkelijk afleiden met als gevolg dat op hun zanglust het een en ander aan te merken is.

Ik heb het stellige vermoeden dat de snelheid waarin een jonge kanarie-man zijn lied ontwikkelt mede wordt bepaald door zijn karakter. De alpha mannetjes zouden dan vanwege hun uitbundige zanglust het eerst de fase van het stabiele lied bereiken, terwijl de minder brutale vogels op enige tijdsstand volgen, met de verlegen, meest flegmatieke vogels, als laatste.

Voorname karaktertrekken staan, mijns inziens, los van de kwaliteit van het uiteindelijk gezongen stabiele lied.

Vogels die traag op zang komen hoeven zeker niet de kwalitatief mindere vogels te zijn. Timide vogels kunnen een traag lied met mooie diepe toeren ontwikkelen.

We constateren dus een rijke verscheidenheid aan karakters tussen onze jonge waterslagermannen. Wedstrijdtraining wordt, mijns inziens, vaak overschat. Het is niet meer dan 'finetuning', zeker voor alpha mannen, die in de regel wel voor de keurmeester zullen zingen. Timide vogels kunnen wellicht wat van hun schroom verliezen wanneer de kweker zich intensief met hen bemoeit en ze daardoor meer aan mensen en gehannes met kooitjes gewend raken. Je kunt echter trainen tot je een ons weegt, maar een 'ringenbijter' wordt zelden een goede wedstrijdvogel. Voor zangkanariekeukers is het dus van belang om inzicht te hebben omtrent de eventuele erfelijkheid van het karakter van de individuele vogels.

Mij is geen gedegen studie bekend, waarin de resultaten van gestructureerd, wetenschappelijk verantwoord, onderzoek naar de erfelijkheid van gedrag en karaktereigenschappen van kanaries is vastgelegd. Tot dat moment moeten we het doen met losse, incidentele, waarnemingen van kwekers. Op grond hiervan moeten we het als een serieuze optie beschouwen dat karaktereigenschappen genetisch aan

de volgende generatie kunnen worden doorgegeven. Eén voorbeeld ter illustratie. Enige tijd geleden hoorde ik van een waterslagerkweker dat hij eens een ringenbijter had met een ongelooflijk mooi lied. Hij kon de verleiding niet weerstaan en kweekte het jaar daarop met deze vogel in de hoop dat de nakomelingen iets van het zangtalent van hun vader zouden meekrijgen. Of de jonge mannen wat betreft de zangkunst met hun vader vergelijkbaar waren heb ik niet van hem gehoord, wel dat, evenals met pa het geval was, sommige zonen ringenbijters waren. Ik denk dat heel veel kwekers uit hun eigen kweekpraktijk vergelijkbare ervaringen kunnen oplevelen. Hoewel er dus geen steekhoudend onderzoek aan deze conclusie ten grondslag ligt denk ik dat we als zangkanariekwekers, bij

de selectie van ons kweekmateriaal, serieus rekening moeten houden met de erfelijkheid van karaktereigenschappen van onze vogels.

Slot

De afgelopen jaren wordt ik in mijn kweek geconfronteerd met steeds meer vogels die laat op zang komen. Ik zoek nog naar de oorzaak. Terugkijkend op mijn eigen kweekpraktijk heb ik bij de selectie van mijn kweekmannen vooral gekeken naar vogels met een mooi, beschaafd, diep lied. Vogels die uit de bocht vlogen met scherpe fluiten en harde bellenpartij gingen naar de opkooper. Heb ik, onbedoeld, in meerderheid mannen voor de kweek gebruikt die we als flegmatieke, wellicht timide, vogels zouden kunnen typeren? Mogelijk is de huidige ervaring dat relatief veel van

mijn jonge mannen laat op zang komen het gevolg van mijn selectiecriteria, waarbij ik geen rekening heb gehouden met de karaktereigenschappen van mijn kweekvogels en de laatste jaren te weinig alpha mannetjes voor de kweek heb ingezet.

Dit artikel is een samenvatting van het gelijknamige artikel in Contactblad Speciaalclub Zang NZHU, editie 2024-1. Zie voor het volledige artikel: www.zangkanaries.nl - Artikelen - Algemeen

www.tauros-diagnostik-shop.de

vanaf 9,50 €

DNA-geslachtsbepaling

aanmelden   bestellen   betalen   opsturen   resultaten

"DE VOGELWERELD" A.O.B.

Jaarabonnement 2025

Voor de Nederlandse liefhebber heeft de AOB een **speciale aanbieding!** <https://aobbel.be>

Voor slechts € 42 per jaar ontvangt u ons tijdschrift per post en digitaal. Voor slechts € 20 per jaar enkel digitaal.

Speciaal voor jullie heeft het bestuur van de A.O.B. een speciale regeling uitgewerkt. Nederlandse vogelliefhebbers kunnen voortaan, door slechts € 42 te storten op het rekeningnummer BE05 7350 5552 1875 (bic: KREDBEBB) een jaar lang ons tijdschrift ontvangen, per post en digitaal. (Slechts voor € 20 als u kiest voor enkel het digitale maandblad)

Gelieve naam en volledig adres te vermelden bij de betaling, alsook te mailen naar heidi.cosemans@gmail.com

"DE VOGELWERELD" verschijnt 11x per jaar, 10x op 48 blz. (+ 1 extra bijlage ringenreglement) en 1x op 64 blz.

+ IN MEMORIAM

Op 15 juli is op 78-jarige leeftijd, ons lid van verdienste Gerrit Janssen overleden.

Gerrit Janssen

Hij was vanaf 1973 lid bij de NBvV en Exokan. Gedurende deze 52 jaar was hij zeer actief betrokken, in meerdere (bestuurs)functies, bij vogelvereniging Exokan. Wij hebben Gerrit gekend als vogelliefhebber die praktisch dacht en deed.

Gerrit kampte al langere tijd met zijn gezondheid. Deze ziekte sloopte hem maar hij bleef nuchter en positief denken.

Wij wensen Elly, kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe.

Namens leden en bestuur vogelvereniging "EXOKAN" Hengelo Gld.

Witoogeend

© Rik Meerema

Een aantal jaren geleden zat ik met een aantal Engelse vogelkennissen bij een Van der Valk te eten. Toen mij de vraag werd gesteld over die toekan, ben ik ergens halverwege in mijn verhaal blijven hangen. Dus als je ooit door een Engelsman wordt aangesproken die denkt dat het Nederlandse woord voor toekan – valk is. Mijn schuld!

Om tijdens het serveren van het voorgerecht een beetje conversatie te maken vroeg de vriendelijke jonge serveerster, in haar beste Engels, aan één van de heren uit het gezelschap waarvoor ze in Nederland waren. "We have come to look at birds, love" was zijn antwoord en keek haar daarbij iets te nadrukkelijk aan. Iets wat toen al als een ongemakkelijke grap voelde, maar na 'me too' helemaal niet meer kan. Overigens had ik de indruk dat de dubbelzinnigheid van de opmerking haar ontging.

Pas geleden moest ik ineens aan dit voorval terugdenken toen een andere

Engelse uitdrukking bij mij opkwam. Onder vogelaars en vogelfotografen is er een gevleugelde uitdrukking die luidt 'Sometimes the best bird is a mammal.' Het betekent dat je als vogelfotograaf onverwacht een zoogdier als een wezel, vos of ree tegenkomt, het je dag extra kleur geeft en zo'n ontmoeting vaak meer blijft hangen dan de vogels die je die dag hebt gezien.

Deze uitdrukking drong zich aan mij op toen ik een kijkhut binnenstapte waar ik regelmatig kom. In de hut waren een paar andere vogelkijkers en fotografen aanwezig. Zachtjes groette ik en zocht een plekje. Het kleine gezelschap bestond voor ongeveer de helft uit vrouwen. Bij niet vogel kijkend Nederland bestaat nog altijd de indruk dat het voornamelijk mannen zijn die zich met deze hobby bezighouden, maar niets is echter minder waar. En hoewel het nog niet fifty-fifty is, zijn er steeds meer vrouwen die vogels kijken en naderen we het omslagpunt.

Buiten de hut was (nog) niet veel te zien, dus keek ik de hut eens rond. Mijn blik bleef steken bij een, en ik kan het niet anders omschrijven dan een in mijn ogen, buitengewoon aantrekkelijke dame. Omdat smaken en voorkeuren verschillen laat ik de beschrijving aan ieders eigen fantasie over. Niet dat ik ook maar iets in de zin had, maar wat is schoonheid als niemand het ziet? Onwillekeurig dwaalde mijn blik dan ook af en toe even door de hut in plaats van over het water ervoor. Ik had de voorbij zwemmende woerd van de witoogeend dan ook bijna gemist. 'Sometimes the best bird is a mammal.'

Het was het geklik uit de camera's van de andere fotografen wat mij deed beseffen dat er voor de hut iets te zien was. En zo verschoof mijn aandacht naar dit zeldzame eendje dat zo houdt van het zoetwatermoeras waar we in de hut op uitkeken. En al snel vond ik de witoogeend in de zoeker en klikte ook mijn camera. Daar kwam ik tenslotte voor. 'I had come to look at birds.'

Sijzen

Een verslag van de kweek van bijzondere sijzen, naar aanleiding van de aanvraag voor een 'oorkonde bijzondere eigen kweek'.

© Gerrit Vellinga

Het was Januari 2024 in de periode van de Nederlandse Kampioenschappen in Hardenberg dat ik in bezit ben gekomen van sijzensoorten die niet veel voorkomen.

Het contact met de mensen die mij de vogels hebben verkocht was al eerder gelegd en omdat ik ervaring heb met sijzen werden mij deze vogels toevertrouwd. De aanschaf van de vogels was een rib uit mijn lijf maar omdat ik wist dat deze vogels nog in aanmerking zouden komen voor een oorkonde heb ik de knoop doorgehakt en ging ik de uitdaging aan. Normaal niet slim om een groot risico te lopen met soorten waar maar weinig van bekend is, maar omdat ik ervaring had met Zwarte sijzen, Yarrelsijzen, Mexicosijzen, Colombiasijzen en Zwartborstsijzen durfde ik het aan om met deze soorten te gaan kweken.

De vogels kregen dezelfde behandeling als de soorten die al aanwezig waren in mijn collectie. De soorten waar een oorkonde voor is aangevraagd zijn de volgende:

- * Grote Geelbuksij (*Spinus Xanthogastrus Stejnegeri*)
- * Guatemalasij (*Spinus Atriceps*)
- * Jouysij (*Spinus Psaltria Jouyi*)

Voeding

Het zaad dat mijn Zuid Amerikaanse sijzen te eten krijgen is van de firma Vaesen uit België en ik gebruik nummer 224 en 310. Nummer 224 is kiemzaad en nummer 310 is Amerikaanse Sijzen Light. Dit is een licht verteerbare mengeling speciaal voor sijzen die binnenshuis worden gehouden en die het hele jaar door gevoerd kan worden.

Mijn sijzen krijgen ook iedere dag vers kiemzaad; in de rustperiode iets minder

Grote geelbuksij

dan in de kweektijd, maar het is een zeer belangrijk voedsel voor de sijzen. Ik laat het kiemen tot de kiempjes tevoorschijn komen en zet het vervolgens in Tupperware bakjes in de koelkast. Van zo'n portie voer ik dan circa tien dagen.

Mijn eivoer is van het merk CéDé en dit bevat alle noodzakelijke vitaminen voor een succesvolle kweek. Wat mijn vogels ook zeker een of twee keer per week krijgen is een schijfje komkommer, 'n stukje broccoli, 'n blaadje Chinese kool en diepvries doperwtjes.

Met bovengenoemde wordt afgewisseld en ze zijn er verzot op. Tevens krijgen de sijzen trosgierst en in de zomer paardenbloemen en vogelmuur. Mijn vogels krijgen iedere zondag multivitaminen door het drinkwater. Of het noodzakelijk is laat ik in het midden, maar ik heb hier een gewoonte van gemaakt en de vogels zien er goed uit.

De kweek

In de winterperiode krijgen de vogels 10 uur licht en wordt de temperatuur op zo'n 18-19 graden Celsius gehouden. Na de kweek bouw ik de hoeveelheid licht lang-

zaam af tot tien uur. Medio januari zet ik het licht in één keer op 15 uur. Dan wordt het nadien nog binnen 'n paar weken met 'n uur verlengd tot 16 uur totaal, van 6.00 tot 21.00 uur. Je ziet dan de vogels in korte tijd in conditie komen. De pop wordt in de broedkooi geplaatst; zij ziet haar broedkooi dan als haar territorium en is 'baas in huis'. Mijn kweekkooien zijn Italiaanse draadkooien van 1.20 x 40 x 40 met een zeer handige tussenschuif zodat een felle man gescheiden kan worden van de pop. Felle mannen zijn bij sijzen een groot probleem dus dit systeem is ideaal. De man wordt enkele weken later naast de pop geplaatst in dezelfde broedkooi, gescheiden door de tussenschuif. Wanneer de man sijzen niet binnen 'n week het popje voert kun je het wel vergeten. Dan kun je beter een andere man proberen! De vogels zullen dan namelijk geen klik met elkaar krijgen.

Nesten en nestmateriaal

M'n Zuid-Amerikaanse sijzen zijn niet de grootste vogels. Daarom gebruik ik als nesten kleine bloempotjes die ik in een kleine ring bevestig die aan de binnenkant van de broedkooi wordt bevestigd.

Grote geelbuiksij

Saffraansij

Is het nest te groot, dan heeft de pop veel te veel werk om 'n fatsoenlijk nest te bouwen. Als nestmateriaal wordt fibre gebruikt

De geelbuiksijen

Het eerste zeldzame koppel, de Grote geelbuiksij, begon in maart met nestbouw. Ik stoorde het koppel zo weinig mogelijk. Met water en voer geven bond mijn hart al in mijn keel; het is een prachtige hobby maar vaak ook niet goed voor je hart.

Er werden vier eitjes gelegd hetgeen ik pas ontdekte toen de eitjes al waren uitgekomen.

Er zou een moment komen dat de vogels moesten worden geringd en toen ik poolshoogte nam zag ik twee jongen liggen. Deze werden keurig door beide ouders gevoerd en ze kwamen dan ook netjes op stok. Een tweede ronde is er nooit gekomen; de vogels vertikten het en vonden het wel mooi geweest.

De Guatemalasijen

Het volgende zeldzame koppel, de Guatemalasijen begonnen eind maart met het draaien van een nestje, het was geen mooi nestje. De pop deed er weinig aan om een mooi kunstwerk te maken maar er volgden bij deze soort ook vier eitjes waarvan er één is uitgekomen en dit jong werd goed gevoerd en kwam op stok. Dit koppel deed wel een tweede ronde en dat leverde twee jongen op die ook keurig op stok kwamen.

De Jouyi sijen

Het andere zeldzame koppel, de Jouyi sijen maakten er in eerste instantie een puinhoop van: nest klaar, nest weer afbreken, nest weer klaar en vervolgens weer afbreken tot ik zag dat de man dat deed. Ik pakte de man erbij weg zodat de pop het nest in orde kon maken en dat geschiedde. Binnen een uur had het popje een prachtig mooi nestje gebouwd.

Wat ik hoopte gebeurde ook, ik haalde de tussenschuif uit het midden van de kooi zodat de man weer bij de pop kon, want de pop moest nog bevrucht worden. Misschien was dit in een eerder stadium al gebeurd maar daar kon ik niet van uitgaan. Ik hoopte dat het mannetje direct ging bevruchten omdat ze al een tijdje waren gescheiden. Het was direct raak; het mannetje landde op de rug van het popje dus de bevruchting was een feit.

Ook dit koppel heeft maar één ronde gedaan wat me drie jongen heeft opgeleverd.

Geweldig kweekjaar

Voor mij kon dit kweekjaar niet meer kapot en heb dan ook de vogels ingeschreven voor het NK in Hardenberg. Naast de drie zeldzame soorten heb ik ook Zwarte Sijen, Yarrelsijen, Zwartborstsijen, Mexicosijen en Colombiasijen ingeschreven op het NK ; hoe meer vogels hoe beter.

Ik vind het prachtig dat de bezoekers mijn Zuid Amerikaanse Sijen kunnen bewonderen.

Vorig jaar was het ook een prachtige show en de tweede editie in Hardenberg belooft ook weer een fantastisch evenement te worden.

Guatemala sij

Duidelijkheid in wirwar van zaken

Kleurkanaries, -deel 3- de mutaties grijsvleugel, topaas en eumo

© Constant van Santen

We zijn aangekomen bij de bespreking van de grijsvleugels. Een vorm van pastel in de zwarte groep. Zoals bij de zwartpastel besproken, heeft de pastelfactor in de zwarte groep de neiging tot reducering van de eumelanine in de pennen. Dit is gecumuleerd bij de grijsvleugel maar dan over het totale verendek. De grijsvleugelfactor heeft een wat intermediair karakter. Zo ontstaan er, na verparing met de klasieke zwarte, snel intermediaire uitingvormen met reductie maar veel met zwart en een niet eenduidige tekening. Van volledige strepen op de kop, naar een licht tot meer reductie op het dek in de grote pennen.

Er is nogal wat verschil tussen de beeldvorming van de grijsvleugel uit de zuidelijke landen en die in Nederland en België. De vertaling van de standaard naar het Nederlands heeft vermoedelijk wat verschillen gecreëerd vanuit de oude beeldvorming van de grijsvleugel zoals wij die in België en Nederland kenden. Dat is jammer. Nu staan er denk ik resten in van de intermediaire uitingvorm. Internationaal wordt er gestreefd naar een meer harmonieuze uiting van melanine en tekening. Dat beeld komt meer naar voren in de internationale standaard. In Nederland en België hoor je direct iedereen over de zwarte uiteinden van de tekening op de rug en in de grote pennen. Dat is een verkeerd beeld. Door deze inprenting van dat beeld ontstaat er in de praktijk snel een patroon welke geenszins meer uniform is. We zien vaak wat grotere en lichtere reducties, grotere en kleinere spots, zelfs uiting van wat bruin, ontstaan van zwartige melanines in de grij-

ze gebieden van de gereduceerde grote pennen, zelfs nog neiging tot streepjes op de kop en ga zo maar door.

De internationale standaard vraagt een tekening met maantjes in parelgrijs over de gehele mantel! Zonder zichtbare phaeomelanine. De uiteinden van de vleugel- en staartpennen (iets minder) maximaal over een halve centimeter grijs-zwart in de toon (geassocieerd met) van parelgrijs.

Daar waar de kleurbeschrijving internationaal steeds parelgrijs te noemen is, wordt in de Nederlandse toelichting parelgrijs, donkergrijs en zwartgrijs besproken. In de relatie met de 29 punten voor pigment staat wel steeds de parelgrijze tint genoemd. Dus wel de éénkleurigheid van het geheel.

Hoe groter de oxidatie van het zwart (dus de parelgrijze uiting op de mantel) is, hoe meer er een metallic uiting van de melanine plaats vindt. Als de oxidatie van het zwartbezit minder wordt, zien wij meer de maantjes en minder de uiteinden van de grote pennen. Het parelgrijze karakter verwatert dan sterk. De uiting van de maantjes en vorming van de parels op het dek, cumuleert bij de intensieve exemplaren (in voornamelijk geel en rood). In de internationale standaard staat dat er geen lipochroom in de grote pennen aanwezig mag zijn. In de Nederlandse standaard staat alleen "afwezigheid van rood" genoemd.

Als kweker adviseer ik u zich vooral op de meer eenkleurig parelgrijze uiting van deze mooie kleur te concentreren. Dat geeft een veel grotere tevredenheid dan het min of meer intermediaire exemplaar zoals hiervoor besproken. Bij de maximale zwart uiting en de parel-

Zwartpastel grijsvleugel wit; prachtige vogel; toont nog ietsje phaeo

grijze (of metallic) versie, zult u ervaren dat de absentie van phaeomelanine bij de showvogels makkelijker is. Om de maximale zwartoxidatie te behouden is het gebruik van poppen met maximaal zwart en phaeomelanine bezit (!) wenselijk.

Uit het phaeomelanine bezit zult u hebben begrepen dat de grijsvleugel geen azul vogel is.

Topaas

Een mutatie welke al ruim veertig jaar bestaat. De eerste topaasvogels werden herkend als bruine kanaries. Deze bleken zwart topaas vogels te zijn. De mutatie reduceert al het melaninebezit, dus eumelanine en phaeomelanine, ongeveer 50%. De zwarte bestreping werd als bruin waargenomen. Wederom optisch bedrog. Na het inbrengen van de azulfactor bleek deze mutatie

buitengewoon aantrekkelijk vanwege de reductie welke vooral in de ondergrond tot uiting kwam. Zeer typisch was de centrale ligging van de melanine in de veer. De omzomingen waren lichter en leken groter. Door de azul mutatie was er geheel geen phaeomelanine meer aanwezig en hadden wij te maken met zwarte bestreping bij de zwarte en agaats. De tekening welke (vooreerst) sterk was gereduceerd, was evenmin compleet. Tekening was er nagenoeg alleen op de rug, enzovoorts en bovendien niet éénduidig van kleur: lichtbruin op de kop en donkerbruin op de rug. Maar door de azulfactor werd deze completer en zwarter. Als snel waren de agaattopaas vogels "pareltjes" op het palet van de kleurkanarie. Het beste kwamen de mutatiekenmerken tot uiting bij de agaattopaas wit. Witte ondergrond en zwarte bestreping! De mozaïeken volgden en later de zwarte en de bruine, en nog later, een tiental jaar geleden, de isabeltopaas.

Maar nu wij deze vogels al een tijdje kweken blijkt, dat twee factoren welke in een vogel bij elkaar komen en elkaar tegen werken, tot heel merkwaardige resultaten leidt. Het is dan wel door mij aangekondigd, maar als het gebeurt, is het toch een merkwaardig verschijnsel: de topaasfactor welke het eumelanine ongeveer voor de helft heeft gereduceerd, tezamen met de azulfactor die geleidelijk een cumulatieve ofwel versterkende werking heeft op de eumelanine. De een minder en de ander meer. U en ik weten dan dat je weer bij het beginpunt uitkomt. Er zijn tegenwoordig zwart topaaskanaries welke bijna niet meer van de klassieke zwart(azul) te onderscheiden zijn of de agaattopaas welke nauwelijks afwijkt van de klassieke agaats(azul). In de Technische Commissies wordt al een tijd over de toename van zwarte eumelanine in de ondergrond gesproken. Deze toename van zwart, zeg maar, tussen de bestreping op de rug bij de zwarte of agaats vogels. Bij de zwarte is met behulp van kleur bevorderende producten een vrij compleet dek van zwart ontstaan hetgeen

Agaats topaas wit

nu beschreven wordt als "All Black". Anderen vermoeden dat dit zwarte dek het gevolg is van het wederom inkruisen van een Amerikaanse sijs. Het dichtvloeien van het dek is voornamelijk bij de standaard zwarte (of agaats) kanarie, en haar mutaties, ongewenst en wordt bestraft. Wij willen tussen de lijnen zwarte melanine de lipochroomkleur blijven zien. Bij de agaats is het verzwarten van de ondergrond eveneens nu ongewenst omdat dit het karakter van de agaats aantast. Wel blijft de uitdaging tot waar wij de mutatiekenmerken van beide mutaties topaas en azul willen laten ontwikkelen. Immers, een vogel die zoveel pigment aanmaakt waardoor het mutatiekenmerk (50% reductie) vervalt, kan niet meer als zodanig worden beoordeeld.

De zwart topaas heeft volgens de standaard een zwart chocolade bestreping met lichtere omzomingen. Vanwege de cumulatie is dat zwart-chocolade onder tussen naar mijn mening zwart geworden en zijn de lichtere omzomingen al lang volledig dichtgelopen met zwart pigment. Er mag geen phaeomelanine aanwezig zijn en de bestreping zoals de klassieke, moet breed lang en ononderbroken zijn. De ondergrond gemelaniseerd en de schacht ongemelaniseerd. Opmerkelijk is de in de toelichting van

de standaard genoemde optische factor, welke (in de ondergrond) voor het contrast zorgt. Deze is geenszins optisch maar daadwerkelijk in de vorm van een azulfactor aanwezig.

Bij de bruine topaas is de bruine bestreping gelegen op een bruin gereduceerd gemelaniseerde ondergrond.

Zwart topaas rood mozaïek man; huidige zwart topaas zijn alweer zwarter

Zwart eumo rood schimmel

Deze gemelaniseerde ondergrond staat in de toelichting van de Nederlandse standaard wel beschreven maar niet meer bij de puntenwaardering. Verder als bij zwart.

De agaattopaas heb ik eerder al als "de pareltjes" op het palet van de kleurkanarie beschreven. Hierbij komt de agaattekening van de bestreping, kort, netjes onderbroken en in lijn liggend fraai tot uiting op de lichte en helde-

re ondergrond. De zwart-sepia (tegen zwart aanleunende) bestreping compleet over de gehele mantel. Op de grote pennen wordt nog een bredere pigmentloze omzoming gevraagd. De kleurloze ondergrond staat geen phaeomelanine- of eumelaninevorming toe. Door de kleurloze ondergrond komt de lipochroom tot uiting als bij de vetstof kanaries.

Agaat eumo wit

Voor de isabeltopaas is Internationaal als de kleur "licht hazelnootkleurig" beschreven en in Nederland als "lichtbeige". Voor mij heeft de isabeltopaas juist in dat lichte beige een wat rossige gloed kenmerkend voor dat gereduceerde bruin. Toch zeer goed afgetekend op de nagenoeg heldere ondergrond. De tekening als bij de isabelkanarie maar dan wat scherper afgetekend denk ik omdat de ondergrond veel lichter is. Vanzelfsprekend een vogel met de volledige werking van de azul factor.

Eumo

De Nederlandse standaard heeft de internationale standaard netjes vertaald. De eumofactor is een reductie van de zwarte eumelanine schrijft men. In de negentiger jaren heb ik op verzoek van Inte Onsmann veren laten analyseren van eumo kanaries. Uit dat onderzoek bleek dat bij de zwarte eumo kanarie het zwart onaangetast was. Echter de vogel bezat geen bruine phaeomelanine en het was precies zoals Herman Veerkamp altijd zei: "Als je een kanarie zwart wilt maken, moet je eerst bruin gebruiken". Ik spreek dan over de klassieke zwarte kanarie. XBZO weet u wel, volle bruine phaeomelanine, volle zwarte eumelanine en volle Ontwikkelingsfactor.

De eerste klassieke eumo vogels waren zeer lichtzwart en je zou inderdaad willen concluderen dat het zwart is gereduceerd. Maar het zwart is wel vol aanwezig maar komt niet tot ontwikkeling omdat het phaeomelanine ontbreekt. Als je dat principe eenmaal hebt waargenomen, dan begrijp je de werking van verschillende factoren veel beter. Datzelfde natuurlijk ook voor de werking van de topaas factor enzovoorts. .... Zonder de werking van de azul-factor!

Dan begrijpen we dat het zwart door het bezit van de bruine phaeomelanine een enorme boost heeft gekregen. Datzelfde nemen wij bij de kobaltfactor waar, maar daarover meer bij dat onderwerp.

De phaeomelanine cellen bij de eumo kanarie zijn leeg maar wel aanwezig! Ze geven dus geen ondersteuning aan het zwart van de vogel! In combinatie met de azulfactor worden deze cellen grotendeels naar de plaats van de eumelanine verplaatst en verkrijgen zij de kleur van de eumelanine. Zwart voor de zwarte- en de agaatgroep en bruin voor de bruine- en de isabelgroep. Daarbij komt de cumulatieve- of versterkende werking. De lege cellen bij de zwarte eumo zijn naar mijn mening daarna wederom ingekleurd. Dat is ook de reden dat de zwarteumo en de zwarttopaas zo dicht bij elkaar liggen, wat hun uiting van kleur betreft. En ja, ook de eumo gaat tegenwoordig bij de maximaal geoxideerde exemplaren behoorlijk richting de klassieke vogel.

In de standaard staan donkerrode ogen beschreven. De reden daarvan moet ik u onthouden. Op verzoek van Inte Onsmen heb ik hem destijds een eumo in het zwart, bruin, agaat en isabel over-

handigd welke hij voor onderzoek van de oogmelanines kon gebruiken. Helaas heeft het onderzoek denk ik niet plaats kunnen vinden en heb ik daar nooit resultaten van vernomen. Uit de praktijk ga ik er van uit, dat in de ogen dezelfde melanines voorkomen als in het verenkleed. Dat verklaart ook de vele nuances van rood en de ontwikkeling van het pigment in het oog, welke soms bij de geboorte felrood is maar daarna door kleurt naar donkerbruin, zoals bij de isabel. Een absolute beletter van alle kleurstoffen (buiten lipochroom) heeft zich bij de kanarie nog niet voorgedaan. Ik denk daarbij aan de roodoogfactor bij de Japanse Meeuw waarbij geheel witte vogels met rode ogen ontstaat door een volledige beletter van alle melanines in veren en ogen. Anders dan bij de kleurkanarie waar wij een beletter hebben van aanmaak van melanines in de bevedering, welke los staat van de melanines in het oog. De roodoogfactor is daarna apart ingebracht via de satinet- of de phaeomutatie.

De beschrijvingen in de standaard zijn niet spannend en voor de hand liggend. De tekening gelijk de basis vogel zwart, bruin en agaat. De isabeleumo is nog niet opgenomen en derhalve niet gevraagd. Het is de vraag of deze naast de isabeltopaas voldoende herkenbaar is (wellicht alleen herkenbaar aan de gemelaniseerde schachten). In dat geval zou de isabeltopaas en de isabeleumo wellicht in dezelfde klasse kunnen worden gebracht.

De oogkleuren van de eumo staan apart vermeld. De ondergrondkleuren zijn allemaal zonder enige phaeo (en dus azul). De kleur van de melanines zie standaard.

In een volgend artikel de mutaties onyx, kobalt, jaspis en mogno.

Kalender
Mega-Catalogus
Inschrijven

De catalogus -inclusief alle keurlijsten- van het afgelopen NK nog een keer nakijken?

De vogels van uw soort vergelijken met de resultaten van vorige NK's?

Kijk op Anivent.eu in de Mega-Catalogus en vind!

Kooi	Diergroep	Punten	Klassering	Ras	Kleur	Geslacht	Merk	Geslacht	Keurmeester	Inzender (klik voor detail)
3358	australische prachtvinken	90.000	-	-	Cordelgrasvink wildkleur	-	10001001	-	Tajes R	4HDN +
3359	australische prachtvinken	88.000	-	-	Cordelgrasvink wildkleur	-	10001001	-	Tajes R	E343 +
3360	australische prachtvinken	87.000	-	-	Cordelgrasvink wildkleur	-	10001001	-	Tajes R	E343 +
3361	australische prachtvinken	92.000	-	-	Cordelgrasvink wildkleur	-	10001001	-	Tajes R	H568 +

Anivent.eu is gratis, óók voor uw afdeling of speciaalclub!

Kweken met Afrikaanse prachtvinken (deel 1)

Steven Westerink en Jobert Rijsdijk

Enige tijd geleden kreeg ik een telefoontje vanuit het bondsbureau met de vraag of wij als Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, beter bekend als de ScAP, misschien eens een artikel over de kweek van één of enkele Afrikaanse prachtvinken wilden schrijven. Natuurlijk heb ik daar positief op gereageerd. Als ScAP proberen we al sinds de oprichting in 1996 de kweek van deze prachtige soorten te bevorderen. Iedereen die wel eens heeft geprobeerd om Afrikaanse prachtvinken te kweken weet dat dit niet zomaar lukt. Binnen onze vereniging is echter een schat aan informatie aanwezig waarmee we elkaar kunnen helpen.

Middels dit drieluik hopen wij ook de vogelliefhebbers die (nog) geen lid zijn van de ScAP te interesseren in het kweken en houden van deze mooie vogels. Hierbij behandelen we drie soorten, waarbij de moeilijkheidsgraad steeds iets hoger komt te liggen.

In dit eerste artikel gaan wij nader in op één van de makkelijker te houden en te kweken soorten, namelijk het blauwkopblauwfazantje (*Uraeginthus cyanocephalus*). De soort komt van nature voor in Ethiopië, Somalië, Zuid-Soedan, Kenia, Oeganda en Tanzania. Het is één van de meest gehouden Afrikaanse prachtvinken. Ook binnen de ScAP wordt het blauwkopblauwfazantje veelvuldig gehouden en gekweekt. Eén van onze leden, dhr. Steven Westerink, heeft recent nog een kweekverslag geschreven over deze soort.

Kweekverslag

Enkele jaren terug stond er een artikel in *Onze Vogels* over de Afrikaanse Prachtvinken. Dit wekte mijn belangstelling. Ik kweekte al een aantal jaren met gouldamadines en was wel een keer aan een nieuwe uitdaging toe. Na mij aangemeld te hebben als lid van de ScAP en mij vervolgens wat ingelezen te hebben over de diverse soorten, heb ik een tweetal koppeltjes blauwkopblauwfazantjes aangeschaft. Dit zou volgens de literatuur een gemakkelijk te kweken soort moeten zijn. Voor mij liep dit echter wat anders.

Nestelen en broeden ging bij beide koppels prima. De eerste jongen werden echter subiet uit het nest gegooid en na een paar dagen werd het nest verlaten met daarin de resterende dode of nog half levende jongen. Dit gebeurde in totaal zo'n vier keer. Als opfokvoer gaf ik eivoer, perle morbide en diepvries buffalo's en pinky's. Omdat het om koppels van verschillende kwekers ging, was ik ervan overtuigd dat ik zelf iets fout deed.

Koppel blauwkopblauwfazantjes
© P.v.d.Hooven

Bij aanschaf van de koppels vroeg ik aan de betreffende kweker wat hij als opfokvoer gaf. Hier kreeg ik echter heel summier antwoord op. Waarschijnlijk was het dus meeuwenkweek.

Na twee jaar – en inmiddels ook een aantal dode oudervogels verder – dacht ik erover om met deze soort te stoppen. Ik had nog één koppel over. Afgelopen jaar ontmoette ik echter iemand van de ScAP en legde hem mijn probleem voor. Hij adviseerde mij om ook fruitvliegen te voeren. Toen vlak daarna een koppel roodborstjes in de tuin een nest met jongen had, viel bij mij het kwartje. De roodborstjes voerden in de eerste week namelijk kleine insecten en na verloop van dagen werden er steeds grotere insecten tot grote regenwormen aan toe gevoerd. De buffalo's waren volgens mij te groot voor de pas uitgekomen blauwkopblauwfazantjes.

Toen vlak daarna er weer eieren waren heb ik bij Krecan een aantal bakers fruitvliegen gekocht (niet-vliegende soort). Tijdens het broeden voerde ik toen nog geen fruitvliegen. Op een ochtend lag er weer een jong op de bodem. Ik ben vervolgens driemaal per dag fruitvliegen gaan voeren. Dit werkte! De overgebleven jongen bleven in het nest en zagen er na een paar dagen erg gezond uit. Groot was mijn schrik toen ik op een morgen naar de volière liep en de man op de kop aan een poot zag bengelen. Hij zat vast aan een sluiting en had een gebroken poot. Ik was bang dat dit opnieuw einde verhaal zou zijn. De pop ging echter door met voeren en omdat het nest in het nachthok was en de temperatuur buiten richting de 30°C liep, was het geen pro-

bleem dat ze veel van het nest was. Toen ze echter 's avonds om half tien nog in de volière op zoek was naar levend voer, besloot ik haar te helpen en heb het voeren van de fruitvliegen opgevoerd naar vijf keer per dag. Voor mij geen probleem omdat ik thuis werk. Na een aantal dagen zag ik ook de man met heel veel moeite het nest weer in gaan en begon hij weer mee te helpen met voeren. De jongen groeiden voorspoedig en na een dag of achttien vlogen er vijf mooie jongen uit. Het legsel hierna was helaas onbevruucht.

In december heb ik de pop gekoppeld aan een andere man. Dit keer in het geïsoleerde nachthok in een kooi van 130(l) x 120 (h) x 50(b). Al vrij snel kwamen er eieren. Volgens sommige kwekers zou binnen kweken moeilijker zijn dan in de volière omdat ze nu zelf geen levend voer konden zoeken. Op een morgen lag er weer een dood jong op de grond. Ik had mij helaas verrekend met de uitkomstdatum. Meteen ben ik weer fruitvliegen gaan voeren (vijf keer per dag). De overige vier jongen groeiden vervolgens als kool en vlogen na een dag of achttien uit. Na vier weken heb ik ze apart gezet. Het waren drie mannen en één pop. Ik maakte alleen de fout om de pop bij de mannen te zetten. Dat heeft mij bijna de pop gekost, want na zes weken hadden de heren last van de hormonen en gingen achter de pop jagen. Na haar uitgevangen te hebben, knapte ze gelukkig weer snel op.

Het koppel was inmiddels aan een nieuwe ronde begonnen. Omdat ik niet opnieuw het risico wilde lopen dat ik te laat was met de fruitvliegen, ben ik ruim voor het uitkomen begonnen met het voeren van de fruitvliegen. En voilà.... de jongen werden alle zes prima gevoerd en groeiden als kool. Aan het eind van de eerste week heb ik de fruitvliegen verminderd (deze bevatten veel vocht wat natte ontlasting geeft) en ben steeds meer diepvries buffalo's gaan voeren. Na achttien dagen vlogen zes mooie jongen uit. Binnen een jaar van deze pop vijftien jongen op stok. Als ik steeds op tijd met de fruitvliegen geweest zou zijn, dan waren dit er zeventien geweest. Met uitzondering van de twee dode jongen op dag 1 heb ik geen uitval meer gehad. Dat de buffalo's inderdaad in de eerste levensfase te groot zijn, bleek toen er na het uitvliegen nog hele buffalo's in het nest lagen. Deze worden dus in zijn geheel aan de jongen gevoerd.

Nestkast: de vogels gaven de voorkeur aan een gesloten nestkasje met een rond invlieggat.

Eivoer: Dit maak ik naar volgens een menu van Aves opfok, echter op basis van Cédé eivoer in plaats van beschuitmeel. (40 gram Cédé eivoer, 1 hardgekookt ei, 5 gram Aves opfokpoeder) Perle Morbide. Echter niet teveel omdat dit natte ontlasting geeft.

Levend voer: een aantal dagen vóór het uitkomen begin ik met fruitvliegen. Na het uitkomen vijf keer per dag. De eerste keer om 6.30 uur en de laatste keer om 21.00 uur. Fruitvliegen bevatten vrij veel vocht en geven daardoor een natte ontlasting. Ik schakel daarom aan het eind van week 1 steeds meer over op diepvries buffalo's. Afhankelijk van de grootte van de jon-

Man, © H.Branje

gen en het aantal ongeveer drie keer per dag 1 theelepeltje. De buffalo's haal ik voor elke dag uit de diepvries en zet deze dan in de koelkast. De fruitvliegen (niet-vliegend) koop ik bij Krecan en Happy Reptiles. Trosgerst: in de laatste week geef ik ook ruim trosgerst. Verder eten de blauwkopblauwfazanten een zaadmengeling voor Goulds waar ze het goed op doen. Ik heb ook een afrikanenmengsel geprobeerd, maar dat wordt slecht gegeten. Na het apart zetten van de jongen blijf ik eivoer, trosgerst en perle morbide voeren.

Conclusie: een gemakkelijk te kweken soort? Ja, mits je de juiste voeding geeft. Het gebruik van meeuwen is volgens mij dan ook niet nodig.

**De kleuren van de natuur
zijn net zo mooi
als in ons drukwerk.**

**VOOR DRUKWERK
SIGNING
BEURSMATERIALEN
EN MEER...**

Voor informatie
mail info@mullerps.nl
telefoon 020-233 73 81

mullerxxl
PRINT & SIGN

In de keuken van... Ludo Vanherck

© H. Branje

Vogels broeden in een koelkast en lichtslangen als zitstok. Ludo Vanherck is in voor allerlei ideeën.

Meer dan veertig jaar vogels

Ludo houdt al meer dan veertig jaar vogels. In het begin met name Europese vogels als kruisbekken, sijzen, goudvinken en putters. Daarna werden steeds meer tropische vogels gehouden waaronder Arizona kardinalen, vermiljoen kardinalen en verschillende soorten kernbijters. Vandaag de dag beschikt hij over zo'n vijftig overdekte voliëres en na z'n pensioen heeft hij een grote voliëre gebouwd van 15 bij 9 meter en een hoogte van circa 3 meter. Elke dag is hij zo'n vijf uur bezig met de verzorging van de grote collectie vogels.

Grote voliëre

De grote voliëre is gebouwd van metalen buizen en heeft een dak en zijkanten van kunststof. De binnenkant heeft een wat fijner gaas dan de buitenkant. Groot probleem bij voliëres van kunststof is natuurlijk de dreiging van ongedierte als ratten.

Mooi zicht op de grote voliëre

Ook Ludo heeft hier tot z'n schade veel mee te maken gehad. Ten einde raad heeft hij rondom de voliëre dikke glazen platen ingegraven en onderin gebroken glas. Boven de grond is de gladde glasplaat zo'n zestig centimeter hoog. Het gaas is daarboven aangebracht en komt dus niet tot aan de grond. Verder is er schrikdraad aangebracht onder langs de voliëre. Boven langs de rand van de voliëre is er een brede laag metalen gaas aangebracht dat niet doorbuigt wanneer er een ongewenste vogel (uil, sperwer) op het gaas valt. Probleem met kunststof gaas is namelijk dat hij flink doorbuigt wanneer er een vogel van buitenaf tegen aan vliegt. Dat is niet het geval bij het gaas van metaal.

Deze aanpassingen hebben er in ieder geval tot geleid dat er geen ongedierte meer in de voliëre kan binnen komen. Voor dat de voliëre gebouwd werd was dit gedeelte van de tuin ingericht door z'n vrouw. De beplanting is gebleven en wordt nog steeds verzorgd door de echtgenote van Ludo. Buiten de beplanting is de bodem bedekt met een dikke laag gras. Er is een kleine vijver aangebracht waar met name de grondbewoners graag gebruik van maken.

Op de bodem leeft een koppel smidsplevieren, een drietal kluten, vier kamphanen (drie hanen en één hen) en 'n steltkluut. Op het moment van het bezoek hadden de smidsplevieren net 'n derde ei gelegd aan de zijkant van de voliëre. De hen maakt een kabaal van jewelste wanneer je te dicht in de buurt komt. Het koppel is erg bezitterig en jaagt elke vogel die in de buurt van het nest komt met veel furie weg. Ook de vijver is 'bezit' van het koppel zodat de kluten en kemphanen er uit de buurt blijven.

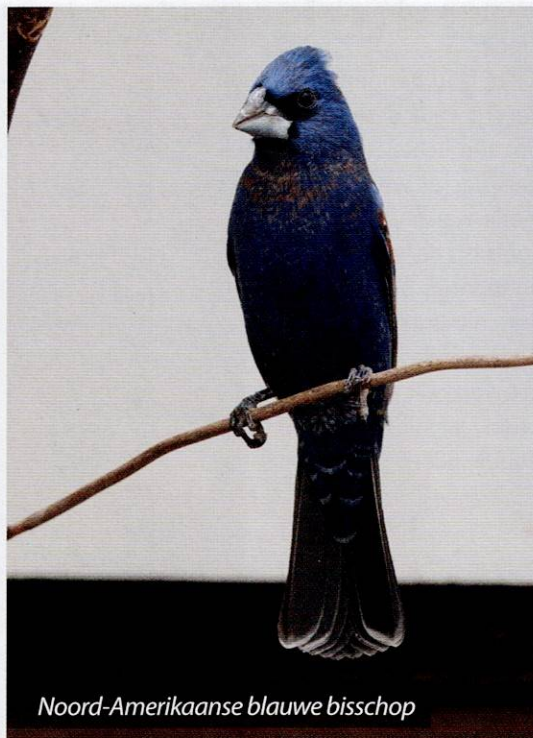

Ludo bij de koelkast met bijeneter nesten

Mutatie rode kardinaal

Noord-Amerikaanse blauwe bisschop

Rozeborstkernbijter

In de volière staan een groot aantal coniferen waar de vogels graag gebruik van maken. Het is de kunst voor Ludo om vast te kunnen stellen waar de verschillende nesten gebouwd worden.

bedoeling is worden de hoppen niet meer in de grote volière gehouden....

De 'kleine' volières

De van hout gebouwde volières zijn 3 meter diep en 1 meter breed en zo'n 2.5 meter hoog, best ruim dus. De volières zijn ondergebracht in een ruimte die aan alle kanten dicht is. De bodem is van beton. De bovenkant van volières en voergang is overdekt met licht doorlatende kunststof platen. Per volière wordt één koppel vogels gehuisvest. De voorzijde van de volière met deur en voerbakken ligt aan een voergang zodat gemakkelijk gevoerd kan worden. De voergang is ook overdekt en aan een zijde voor driekwart voorzien van gaas. De ruimte wordt niet verwarmd. Het voer wordt geplaatst in een 'uitbouw' van gaas waarbij alle geknoei de voer buiten de volière

De collectie

De vogelcollectie in de grote volière bestaat uit geelgorzen, putters, sijzen, treursijzen, baardmannetjes, sialia's, ortolanen, bijeneters, groene kardinalen, Himalaya groenlingen, appelvinken, grote gele kwikstaarten, magelhaan sijzen en kastanjeruglijsters. In een apart gedeelte van de volière worden hoppen gehouden. Hoppen zijn prachtige vogels, maar in een gemengde collectie eten de hoppen naast de aangeboden meelwormen ook andere dierlijk eiwit in de vorm van eieren en jongen van andere vogels. Aangezien dat natuurlijk niet de

Groene kardinaal man

Ortolaan

op de bodem van de voergang valt. Het water wordt aangeboden in grotere drinkfonteinjes (met nippel).

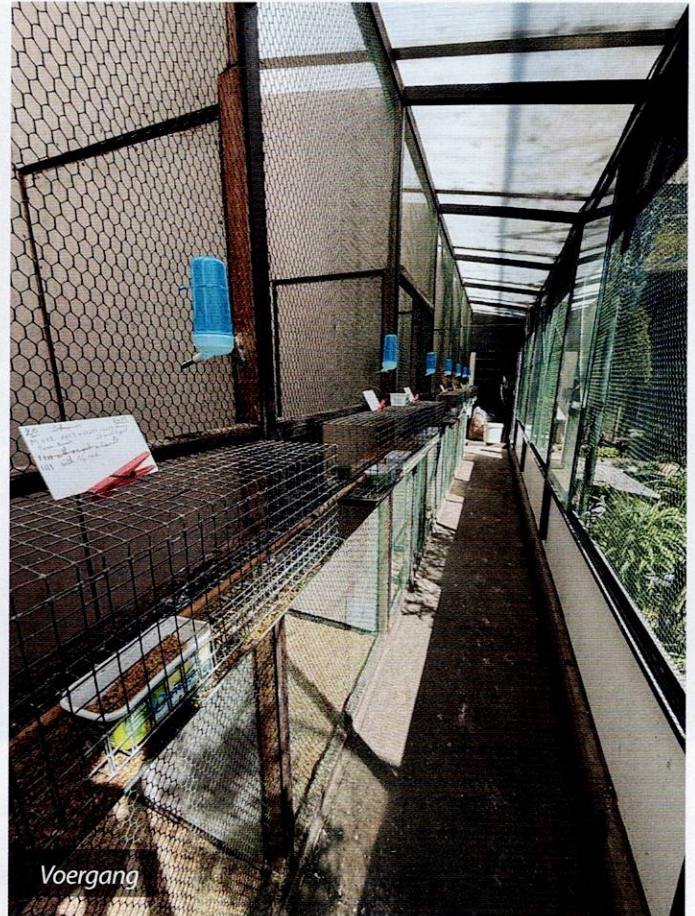
De bodembedekking bestaat uit een dikke laag hennepvezel. De vogels in de volière worden niet bijgelicht. Leuk detail is dat de oude houten zitstok vervangen is door een 'lichtslang'. Deze lichtslang loopt door alle volières en geeft slechts weinig licht, maar het grote voordeel is dat hij 'n beetje warm wordt wanneer hij aan is. In de winter gaan de vogels op de 'verwarmde' zitstok zitten hetgeen voorkomt dat hun teentjes bevriezen! De vogelcollectie in de volières bestaat uit Braziliaanse en Noord-Amerikaanse blauwe bisschoppen, rode kardinalen (wildkleur en mutatie), dominicaner en zwartkeel kardinalen, sjamalijsers (wildkleur en topaas), witkruin sjamalijsers, pestvogels, roodborst kernbijters en affini appelvinken.

Kweek

Wanneer je veel koppels vogels hebt, krijg je in een kweekseizoen veel eieren, wat minder gekipte jongen en nog minder jongen op stok. Veel vogels betekent soms veel problemen. Zo zul je bij de kleurvinken en de sjamalijsers het gedrag van de mannetjes goed in de gaten moeten houden omdat deze soms heel vervelend doen richting eitjes of jongen. Vaak moet Ludo dan ook een man apart in een grote TT-kooi plaatsen die binnen de volière gezet wordt. Totdat de jongen geringd zijn moet de pop dan het broeden en voeren zelf doen. Daarna wordt de man er weer bij geplaatst en normaliter doet het mannetje dan zonder problemen goed mee aan het voeren van z'n kroost.

Koelkast

Vermeldenswaard zijn de nestgelegenheden van de bijeneters. De voorkant van de broedwand is gemaakt van natuursteen waar gaten in geboord zijn. Deze gaten zijn aangesloten op een kunststof pijp van zo'n vijftig centimeter lang. Deze pijp komt vervolgens uit in een houten broedblok ter grootte van een agapornidenblok. Opmerkelijk is dat de blokken allemaal in een grote koelkast staan..... Deze koelkast is trouwens niet aangesloten op de stroom..... Maar zo'n koelkast is goed

Voergang

geïsoleerd hetgeen heel handig is wanneer het buiten koud is, maar zeker ook wanneer het buiten erg warm is.... Op het moment van mijn bezoek lag er 'n eerste eitje in twee verschillende nestkasten.

Pop baardmannetje

Zwartkeelkardinaal

De Goudvink-Vught 60 jaar!

Op 1 juni 1965 vonden enkele leden dat er in Vught ruimte was voor twee vogelverenigingen. In der haast werd een vergadering gepland, want men wilde graag óók in het oprichtingsjaar een vogeltentoonstelling organiseren.

© De Goudvink-Vught

Een van de leden voorzag de lege kas van 100 gulden en men kon na inschrijving bij de Bond van start gaan. De Goudvink had zijn plaats in de vogelwereld veroverd en groeide al snel uit tot zo'n 40 leden. Er werden om de kas nog verder te spekken in de jaren '70 speldjes en donateurskaarten verkocht om de tentoonstellingen te kunnen organiseren. Die werden gehouden in café Het Stations Koffiehuis, het eerste café pal tegenover, uiteraard, het station. Jarenlang heeft De Goudvink samen met de andere Vughtse vogelvereniging de Vughtse Kampioenschappen georganiseerd, maar hier kwam om onverklaarbare reden een eind aan. Fanatieke bestuursleden en kwekers hebben de vereniging in de jaren daaropvolgend met hart en ziel ondersteund. Wat resulteerde in de districtstentoonstelling die wij in het jaar 2000 mochten gaan organiseren. Deze tentoonstelling was de kers op de taart voor De Goudvink. Een grote sporthal werd gehuurd en daar werden ruim 1600 vogels ingeschreven, maar ook een grote proeverij. De bezoekers stonden in rijen te wachten om de show, want dat was het zeker, te kunnen aanschouwen. Dit heeft ons geen windeieren gelegd, want het ledental schoot in de maanden daarna naar 72 leden.

In de jaren daaropvolgend heeft de afdeling Helvoirt zich bij De Goudvink aangesloten en omdat in 's-Hertogenbosch zes verenigingen ter ziele gingen, hebben we het ledenaantal naar 96 zien groeien. Helaas heeft er de laatste jaren een achteruitgang in ledenaantal plaatsgevonden, zoals bij veel verenigingen, maar hebben we toch nog rond de 50 leden. Het belangrijkste is, ondanks alle wet- en regelgeving, dat we toch mooi 60 jaar bestaan en springlevend zijn. Helaas

heeft samenwerking met andere verenigingen in de omgeving geen resultaat gehad; dit heeft en had diverse oorzaken. In de tachtiger jaren hebben we samen met het woonzorgcentrum Elisabeth een mooie grote voliëre gebouwd in de tuin van het woonzorgcentrum en sinds 2008 een tweede voliëre bij het woonzorgcentrum Theresia in Vught. Vrijwilligers gaan elke dag door weer en wind de vogels in de voliëres verzorgen en de bewoners genieten elke dag van de kleur en zang van de vogels.

Sinds 2010 organiseren we de vogelshow Het Gouden Ei. Dus voor de show is 2025 ook een jubileumjaar, namelijk het vijftiende jaar. Alle vogelliefhebbers die aangesloten zijn bij een erkende bond kunnen hieraan deelnemen. De winnaar van het klassement wint 'Het Gouden Ei' en mag het ook houden. Het Gouden Ei is ontworpen door het echtpaar Meissenberg (JED keramiek) uit 's-Hertogenbosch. Het Gouden Ei symboliseert de

vogelliefhebberij in zijn algemeenheid. Elke vogelliefhebber die een mooie vogel kweekt, beschouwt het eitje als het gouden ei. De kleuren symboliseren de kleuren van de vele kleurrijke vogels. De vorm van het kunstwerk symboliseert de houding van vogels zoals wij die kennen. De kroon op de vogel is de kroon op het werk van de liefhebber die het toch maar voor elkaar heeft gekregen met zijn vele werk om Het Gouden Ei te winnen. Inmiddels heeft deze show door zijn uitstraling van vogels, bloemen, locatie, sfeer en geweldig prijzenpakket al een grote reputatie opgebouwd onder de vogelliefhebbers in Nederland, maar ook in België.

U kunt uiteraard deelnemen aan Vogelshow Het Gouden Ei; het inschrijfgeld bedraagt slechts €0,60. Vanaf 1 augustus staat alles op de website www.degoudvink.nl en op Facebook. Graag tot ziens op 25, 26 en 27 oktober bij jubileumshow het Gouden Ei 2025. U kunt inschrijven tot en met 12 oktober.

Het Gouden Ei

Woonzorgcentrum Elisabeth

Woonzorgcentrum Theresia

De Nederlandse speciaalclubs, een bakermat voor de ornithologie

Constant van Santen

Het was zaterdag 7 juni in Leerdam dat de JMC, de speciaalclub voor Japanse Meeuwen en overige Lonchura's, haar 50-jarig bestaan vierde. Aansluitend op een jongvogeldag zodat je de echte hobby ook kon beleven. Ja, de liefhebberij leeft bij de speciaalclubs. Sinds eind zestiger jaren ben ik onder meer lid geweest van de Postuurkanarieclub, de Nederlandse Zebrovinken Club, de Speciaalclub Natuurbroed Gouldamadine Nederland en de JMC, maar daarnaast zijn er ook onder andere nog de Speciaalclub Australische Prachtvinken en Papegaaiamadines, de Nederlandse Kleurkanarie Club, de Speciaalclub Kleur, de Speciaalclub Parkieten, de Speciaalclub van Insecten- en Vruchten etende vogels en de Speciaalclub Zang NZHU.

Vanzelfsprekend word je lid van de NBvV via een onderlinge vereniging, maar wanneer je wat meer wilt weten over de soort vogels welke je houdt, kweekt en wilt tentoonstellen, dan moet je echt bij een speciaalclub terecht. Naar mijn mening zelfs: wordt het noodzakelijk om daar lid van te worden. Daar zit de kennis, daar zit de ervaring, daar kom je gemakkelijk

in contact met andere liefhebbers die je kunnen helpen, daar is alles laagdrempelig aanwezig.

Speciaalclubs

Een speciaalclub is werkzaam over het gehele land en heeft wellicht verschillende regio's waar u dichter bij huis aan ledenavonden kunt deelnemen, zodat u met de medeliefhebbers over uw vogels kunt praten; hoe te kweken, selecteren, tentoon te stellen, hoe nieuw bloed of een andere variant te verkrijgen, waar de kwaliteit te verbeteren, waar de oplossing van uw problemen in uw hobby te vinden is en noem maar op. De meeste speciaalclubs hebben een clubblad dat periodiek wordt toegezonden en waar u vele artikelen in kunt vinden en waar vragen beantwoord worden, welke u wellicht nog niet eens kent. Waar specialisten genoemd worden welke u kunt benaderen voor uw eigen vragen en uitdagingen.

Op de regio bijeenkomsten kunnen onderwerpen besproken worden zoals:

- Huisvesting, verzorging, voeding en ziektes.

- Selectie, kweekcombinaties en kleureisen/standaardeisen
- De laatste ontwikkelingen of boekbespreking
- Oplossingen bij problemen in de kweek
- Voorbereiding op tentoonstellingen en eventueel soigneren
- Uitnodiging van specialisten door kwekers of keurders
- Bespreking van jonge vogels of zo maar mee gebrachte vogels
- Tentoonstelling en vogelmarkt of collectief bezoek verder weg.

Er is altijd wel wat waar je van leren kunt, zelfs voor de meest doorgewinterde vogelkweker en natuurlijk het sociaal samenzijn wat voor ieder belangrijk is.

De meeste speciaalclubs hebben regionale-, en/of landelijke shows waar uw soort vogels in een veel grotere hoeveelheid aanwezig zijn dan op welke show dan ook. Een voorbeeld wil ik graag even noemen: de Nederlandse Zebrovinken Club organiseert jaarlijks een landelijke show waar wel 2000 zebrovinken aanwezig zijn. Dat is vier keer zo veel als op de Nederlandse Kampioenschappen van de NBvV. Deze show wordt dit jaar rond het eerste weekeind van oktober in het centrum van het land, in Beusichem, gehouden. Deze gebeurtenis is zo belangrijk voor de zebrovinkenliefhebberij dat ook veel bezoekers én deelnemers van over de grens komen. Een show waar de liefhebber naar uitkijkt en echt ziet als "het zebrovinkenhogtepunt van het jaar". De JMC heeft haar landelijke show eind september-begin oktober in Leerdam en ook daar is een collectie vogels aanwezig welke op geen andere show geëvenaard wordt. Naast de Japanse Meeuw veel Lonchura's en vele mutaties in allerlei soorten en ondersoorten. Als je daar een eerste keer als liefhebber komt, dan sta je verbaasd hoe breed deze hobby kan zijn.

Gouldamadine, zwartkop blauw
© P.v.d.Hooven

Het fijne is, dat op al deze Speciaalclub tentoonstellingen alleen echte "ras-specialisten keurmeesters" worden uitgenodigd, zodat u de beste kans heeft om van de vogels de meest correcte beoordeling te verkrijgen. Er zijn speciaalclubs die het keurbriefje aan de kooi bevestigen en alle informatie aan de bezoekers beschikbaar stellen.

Kennis verstrekken

Alles draait bij de speciaalclubs om kennis te verstrekken aan de hobbyisten, contacten te leggen, elkaar het juiste kweekmateriaal te laten verkrijgen, de juiste weg te vertellen en zeker ook met elkaar de liefhebberij te beleven. Tijdens de receptie van het 50-jarig bestaan van de JMC herinnerde ik me dat het functioneren binnen de Nederlandse liefhebberij uniek te noemen is. Als een flash kwam het voorbij en realiseerde ik mij wat deze speciaalclubs voor de Nederlandse liefhebberij betekenen. Beter gezegd, betekende, maar meer daarover later. Eind zestiger jaren ontstond de eerste speciaalclub. Niet in plaats van "de Onderlinge" vereniging maar er naast, als club waar je diepgang in je liefhebberij kon verwerven en zelf realiseren. Dat ging heel goed en het ledental steeg overal gestaag. De speciaalclub was niet meer weg te denken uit onze liefhebberij.

Nieuw mutaties

De hausse aan nieuwe mutaties in de zestiger- en zeventiger jaren werd door hen omarmd en uitvoerig besproken, bewaard, verder ontwikkeld en soms onder de leden verdeeld. Immers bij een ziekte of zo, zou de mutatie wel eens geheel vernietigd kunnen worden. Handhaven, ontwikkelen en kennis delen. Samen met elkaar bespreken hoe de mutatie het mooist past in de liefhebberij. Toenmalig voorman van de Technische Commissie Keurmeesters Tropen, de heer Hans Klaren, speelde een uiterst belangrijke rol in het aanmoedigen van al dat werk door de leden van de speciaalclubs. Daar werd veelal op regionale dagen en landelijke clubdagen uitvoerig met elkaar gediscussieerd wat er wenselijk en niet wenselijk was. Hoe de vogels beoordeeld moesten

Japanse meeuw, zwartbruin gepareld
© P.v.d.Hooven

worden door de keurmeesters. Niet eenmaal, nee over een lange tijd, in de regio, landelijk, met voorbeeldvogels en gecompieerde standaard en/of keur-technische beschrijving. Uiterst minutieus en met de inbreng van de ervaringen van de kwekers. Bij de NZC en de JMC heb ik dat van dichtbij meegemaakt en zelfs aan deze processen deelgenomen. Ook bij andere speciaalclubs vond dat plaats. Bij de kanaries is dat niet het geval geweest omdat men (het Bondsbestuur van de NBvV) in eerste instantie niet graag een Kanarie Speciaalclub zag. Deze zou wel eens te groot voor de Bond kunnen worden. In de ANBV bestond die speciaalclub wél. Het eindproduct als voorstel voor de standaard en keur-technische omschrijving werd dan veelal door een landelijke speciaalclubdag bekrachtigd en ter goedkeuring naar de TC van de NBvV gezonden.

In het buitenland hebben dergelijke speciaalclubs niet gefunctioneerd. Pas later zijn ze wel ontstaan maar hebben de functie van kennisinstituut ter voorbereiding van standardeisen, zoals in Nederland, niet gehad.

Zoals gezegd was de speciaalclub een belangrijk element om kennis te krijgen wie wat kweekt en waar je eventueel welke soort kan verkrijgen c.q. de verzorgingsrichtlijn of kweekadviezen kon bekomen. De adressen waren via de speciaalclub te verkrijgen en men hield zelfs kweekbe-

standen op lijsten bij. Nu wordt er netjes ingevolge de AVG gevraagd of de liefhebber er mee akkoord is dat het adres en dergelijke openbaar mag zijn.

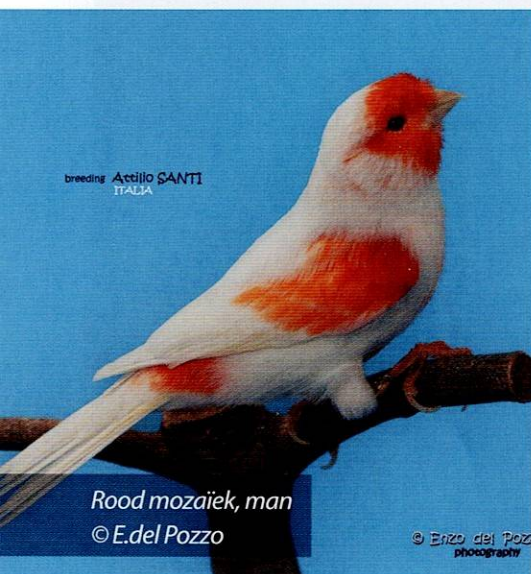
In bovengenoemde kunt u het belang van de speciaalclub een beetje vernemen. Op de site van de NBvV zijn de contactadressen en data van tentoonstellingen te vinden.

Een wel heel bijzondere reden van oprichting had de Speciaalclub Natuurbroed Gouldamadines Nederland (SNGN). Veel tropische vogels werden in de zestiger en zeventiger jaren gekweekt met behulp van pleegouders oftewel Japanse Meeuwen. De liefhebbers welke zich in eerste instantie verenigden in de SNGN hadden tot doel het karakter van de Gouldamadine te verbeteren en deze weer zelf-kwekend te krijgen (natuurbroed). Iets wat niet alleen de vogel ten goede kwam (denk aan ziektes van de Meeuw waar de Gouldamadine niet tegen bestand was) maar ook meerdere karaktereigenschappen. Ze werden echt weer zelfstandig in de kweek maar het gedrag was ook weer meer des Gouldamadines. De jongen namen het gedrag van de ouders over en niet meer van de pleegouders. Goed op te merken in houding en gedrag.

Uniformering standaarden

Een belangrijk ding moet mij wel van het hart. Bij de flashback over de belangrijkheid van de speciaalclub, kwam ook

direct een nogal negatief punt bij mij te boven, te weten, de sinds 2005 binnen de COM voorgestelde uniforme standaard-eisen die na enkele jaren zijn ingevoerd.

Niets mis mee, met een internationale uniformering van de standaarden, mits deze aan de hoogste eisen kunnen voldoen. Binnen de COM zijn landen lid met een zeer lange historie binnen de ornithologie en een ruim bezit aan specialisaties of kennis. Er zijn landen lid met meer dan 20.000 leden, maar ook landen welke vrij nieuw zijn en met minder dan 1.000 leden. Landen waar men geringe ervaring heeft met soorten, kleuren of specialisaties. Landen waar men nauwelijks inhoudelijk kennis met elkaar heeft kunnen toetsen. Binnen de COM is er een bestuur voor algemene zaken, de CD, en een bestuur voor de technische zaken, de OMJ. In de OMJ hebben zitting de keurmeesters met een zestal specialisten voor iedere branche: zangkanaries, kleurkanaries, postuurkanaries, tropensectie 1 (gestandaardiseerd) en tropensectie 2 (conditie-cultuur), Europese cultuurvogels en hybriden en de kromsnaveels. De grondvogels en overige zijn nu ondergebracht bij de Tropen. Vanuit de persoon die verantwoordelijk is voor zijn branche, wordt de sturing van de standaardeisen gerealiseerd. Bij de kleurkanaries worden iedere twee jaar de standaardeisen geëvalueerd en indien nodig veranderd. Ik heb persoonlijk bij de OMJ onder meer

deelgenomen aan de totstandkoming van de standaardeisen van de Zebravinken. Gelukkig voor het resultaat dat er een Nederlandse- en Belgische afvaardiging bij dat proces aanwezig was. Een 12-tal jaren geleden was er buiten België en Nederland niet veel exacte kennis over de zebravink aanwezig en waren er niet veel complete standaardeisen voorhanden, laat staan kennis ter vaststelling hiervan. Ja, er wordt op dat vlak door de zuidelijke landen veel ingehaald maar wij kunnen spreken dat men nog in ontwikkeling is (de een meer dan de ander).

Bij de kleurkanaries zijn er in Europa verschillende landen waar men weet hoe of wat. Ook in Zuid-Amerika is er de nodige kennis aanwezig. De ontwikkelingen bij de kleurkanaries zijn echter zo veel omvattend en zo breed en diepgaand en gecompliceerd dat er niet veel kenners zijn die de grote lijnen kunnen bewaken. Bij de Technische dagen van de OMJ komen de voorstellen ter tafel en dient ieder zich daarover uit te spreken. Kennis is echt onvoldoende in alle lidstaten aanwezig maar toch heeft ieder land een stem. Al te vaak zijn er stemmingen geweest waarin een "noordelijk blok" overstemd werd door een "zuidelijk blok", terwijl kon worden vastgesteld dat men niet precies wist welke gevolgen het voorstel had. Eenvoudigweg was de kennis per mutatie en de werking bij de vogel onbekend. Eveneens kan ik mij niet aan de indruk onttrekken dat er voorstellen zijn gedaan om puur commerciële of strategische redenen (bij kanaries bijvoorbeeld "vrij van zichtbare phaeomelanine" of "vrij van phaeomelanine").

Stemmen

Diepgang in kennis komt derhalve te vaak in conflict met de getalsmatigheid van de stemmen op grond van de Mondiale vertegenwoordiging. Wij mogen ons nu gelukkig prijzen met Francis Kriesels welke Nederland in de OMJ vertegenwoordigt en de sectie Tropen bemant. Hij komt voort uit de brede Nederlandse keurmeester opleiding en is vertegenwoordiger van de protocollen van de Speciaalclubs. Hij kent het en weet wat

er in om gaat. Maar dat kan ik helaas niet over iedere vertegenwoordiger stellen. Toch worden daar nu de standaarden vastgesteld en heeft het duurzame en democratische proces uit het verleden van de Nederlandse Speciaalclub en de vogelliefhebberij in haar totaliteit er geen invloed meer op. Ik mag u bekennen dat ik daar met enige weemoed aan terugdenk. Een ander voorbeeld is, dat in de ornithologie de cultuur van een land ertoe heeft geleid dat men een eigen vogel heeft gecreëerd. Denk aan een Irish Fancy of een Yorkshire dan wel de Noord-Hollandse Frisé. Vogels die in het land van herkomst al jaren bestaan en verbonden zijn met de cultuur van dat land. Ik heb met de ex-President van de OMJ, de heer Groux meermalen bediscussieerd dat wij met ons allen van de standaard van dat soort vogels af moeten blijven en ons moeten laten leiden door de richtlijnen van het land van herkomst of "moederland". De heer Groux gaf aan dat zulks slechts voor een eerste paar jaar kon gelden en dat deze vogelsoort daarna overal ter wereld gekweekt kon worden en dat ieder daarover kon mee beslissen. Ook in de kynologie (honden) is en blijft de standaard van het land van afkomst bepalend voor ieder land welke aangesloten is bij de internationale federatie van kynologie. U begrijpt dat, naar mijn mening, dat ook zou moeten gelden bij de COM. In zulk een geval zouden wij als Nederland, wellicht de Zebravink en de Japanse Meeuw kunnen 'claimen' en leidend kunnen worden bij die standaarden. Zo kunnen wij natuurlijk even door gaan: de Harzer voor Duitsland, de Waterslager voor België, de Timbrado voor Spanje enzovoorts, enzovoorts.

De Nederlandse speciaalclub zou dan weer iets van haar taak kunnen herkennen, welke ik hen heden graag nog steeds toevertrouw.

Vogelhobby belevingen

Weersvoorspeller

© Henk van Hout

Maandelijks artikelen over de vogelhobby in de meest brede zin van het woord. Geschreven door Henk van Hout.

Al vroeg in de zeventiende eeuw ving men kwartels. Meestal als voedsel en later ook voor andere doeleinden. Nu is Kwartels vangen alleen nog toegestaan door vergunninghouders voor de wetenschap.

Niettemin werden in het begin van de twintigste eeuw nog steeds kwartels gevangen. Eerder, in de zeventiende tot en met de negentiende eeuw, gebruikte men om kwartels te vangen een zogenaamde spreij, en maakte gebruik van 'n eigenschap van de kwartels om, wanneer er gevaar dreigt zij zich zo lang mogelijk gedeisd houden in de hoop dat het gevaar dan vanzelf zou verdwijnen. Het gezegde zo doof als een kwartel is daaruit ontstaan maar een kwartel hoort juist heel erg goed. Boven de kwartels die zich gedeisd hielden werd met twee mensen snel een net getrokken (spreij) waarna de hond van de vogelvangers 'n commando kreeg om de kwartels op te jagen, waarna die in het net vlogen.

Later werd door de individuele kwartelvanger een andere methode gebruikt, namelijk een inloopnet. Dit was een net van ongeveer 8 tot 10 meter lang en 30 cm hoog en geweven met grove en fijne mazen.

De kwartels werden gelokt met kwartelfluitjes die verschillende toonsterktes hadden. Het grootste fluitje was namelijk bedoeld voor de lange afstand, de zogenaamde roeper. Het andere diende voor de kortere afstand om de kwartels in het net te lokken. De kwartels liepen dan door

Kwartelkooitje

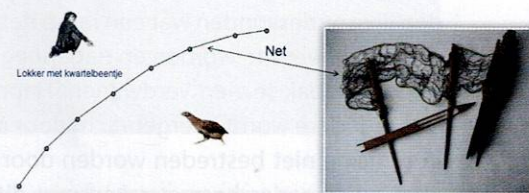
de grove mazen en liepen zich vast in de fijne mazen en konden dan ook niet meer terug.

Men ving kwartels als voedsel maar nog belangrijker als weersvoorspellers. De gevangen kwartel plaatste men in een speciale kwartelkooi die was voorzien van een erker. Vooral molenaars waren bij de eigenschap van de Kwartel als weersvoorspeller gebaat. Want inderdaad reageren kwartels direct op aankomende weersveranderingen door te "slaan" (roepen). Dat was voor de molenaar het sein dat hij voorzorgen moest nemen door de zeilen van de molenwieken te verwijderen. Want bij te veel wind kon de molen op hol slaan en in het ergste geval in brand vliegen. De kwartel werd in Brabant destijds dan ook muldersvogeltje genoemd.

De molenaar van de molen op de foto had na de storm zelf drie kwartelkooitjes op de huisgevel hangen.

Vangen met het zogenaamde inloopnet dit net had fijne en grove mazen.

Dit net is acht tot tien meter breed en ± 30 centimeter hoog

Opstelling van het net aan de rand van een korenveld

Opstelling van het net aan de rand van een korenveld

Molen

Fluitjes

Pindakaas

© John Rossou

Pindakaas is een goed middel tegen de hapziekte bij onze kanarievogels...

Meer dan veertig jaar vogels

Een vreemde tekst misschien om een artikel over kanaries te beginnen maar ik zal het toelichten. Elke kanariekweker heeft wel eens gehoord van de pokken (hapziekte) bij kanarievogels. Een aantal kwekers heeft jammer genoeg ook aan den lijve ondervonden wat een ramp het is om met deze ziekte geconfronteerd te worden en nagenoeg je gehele fokbestand in de afvalbak te zien verdwijnen. Hapziekte is een virus dat onder andere wordt overgebracht door muggen. Een virus kan in principe niet bestreden worden door medicijnen dus wanneer uw kanaries besmet raken met dit virus is er geen dierenarts meer die het tij kan keren. Vooral niet omdat je pas na de besmetting de ziekteverschijnselen ziet. Bij de besmetting door muggen hoeft er maar sprake te zijn van één enkele mug. U zult zelf wel de ervaring hebben dat één enkele mug op uw slaapkamer 's-ochtends kan resulteren in diverse muggenbulten op uw lichaam. Een mug blijft steken en dat doet deze ook bij onze vogels. Vandaar dat bij constatering vaak je volledige bestand al is besmet. Het bestrijden van een virus kan geschieden door het inenten van uw vogels met een vaccin wat uw vogels een beetje infecteert met het pokkenvirus waardoor het lichaam zelf antistoffen gaat aanmaken tegen dit virus en daardoor het immuunsysteem van de vogels klaar maakt tegen een grotere infectie. Vroeger maakte we daarbij gebruik van de entstof van de firma Pfizer, het Poulvac vaccin. Het was een buisje met gevriesdroogd virus met een buisje vloeistof wat met elkaar gemengd moest worden. Omdat het commercieel niet meer aantrekkelijk was is Pfizer met de productie gestaakt en zijn we in de problemen gekomen.

En nu kom ik terug op mijn pindakaas.

Als ik nu zeg dat pindakaas een goed afweermiddel is tegen het pokkenvirus dan heb ik gelijk zolang u pindakaas geeft en niet geconfronteerd wordt met de hapziekte... Let wel, elke mug in uw vogelverblijf is geen verspreider van het pokkenvirus, dus het is goed mogelijk dat u, zonder maatregelen te nemen, toch gevrijwaard blijft van de hapziekte.

Geeft u dus pindakaas en u krijgt geen hapziekte dan krijgt u misschien de overtuiging dat ik u op het goede spoor heb gezet om de hapziekte te bestrijden met pindakaas.

Maar nu de realiteit. Een virus is alleen te bestrijden middels een tijdige inenting met een pokkenvaccin. Een vaccin dat dus is opgebouwd uit een daadwerkelijk pokkenvirus waarmee u uw vogels in lichte mate besmet waardoor het lichaam antistoffen op gaat bouwen.

Dit is dus niet te vergelijken met het vaccin wat bij ons mensen is gebruikt tegen het corona virus. U bent namelijk niet besmet geworden met corona door de inenting maar met een laboratorium brouwsel wat onvoldoende is uitgetest op de toekomstige bijwerkingen. Maar dat terzijde.

Doordat er geen vaccin van Pfizer meer te verkrijgen was is men gaan zoeken naar alternatieven. België heeft het geluk gehad dat de Universiteit van Luik een vaccin is gaan ontwikkelen tegen het pokkenvirus wat via Dr VanderSanden op de vogelmarkt beschikbaar is gesteld, canarypox autovaccin.

Maar er zijn, met name in Nederland en Duitsland, ook mensen op de markt verschenen die, net zoals in de aanhef van dit artikel, de markt op zijn gegaan met "middelen" die ook geschikt zouden zijn voor het voorkómen van een pokkeninfectie.

Allereerst zijn er kwekers die gebruik maken van een middeltje dat je in het drinkwater van de vogels moet geven en wat de vogels daardoor zou beschermen tegen het virus.

Beste kwekers, vergeet deze mogelijkheid en geef er uw geld niet aan uit. Het bestrijden van een virus gaat u niet lukken met een aangepast drinkwater. Heeft u het toch gebruikt en geen hapziekte onder uw vogels gekregen dan bent u door het oog van de naald gekropen.

Daarnaast zijn er nog steeds kwekers die bij de dierenarts het middel Diftovac halen, een entstof die is ontwikkeld voor onze collega's van de duivensport.

Ik hoor al jaren dat kwekers dit gebruiken. Het is qua prijs net zo duur of zelfs nog goedkoper maar je krijgt een hoeveelheid die minimaal 10 maal zo groot is dan de entstof van de Universiteit Luik. Ook hier heeft u geluk gehad.

Het bestrijden van het pokkenvirus dient te geschieden door een vaccin dat specifiek voor de desbetreffende vogelsoort is ontwikkeld en een duif is geen kanarievogel. Dus maak ook geen gebruik van Diftovac.

En ja, het "werkt" zolang u geen hapziekte heeft gehad maar dat geldt hetzelfde voor mijn pindakaas.

Dus mijn boodschap is dat u voorzichtig moet zijn met wat sommige kwekers zeggen. Ga gewoon naar een goede dierenarts en vraag naar het pokkenvaccin voor kanaries. Komt uw dierenarts met Diftovac of met een in drinkwater op te lossen middel neem dan afscheid van deze dierenarts want dan heeft hij geen kennis van zaken van het pokkenvirus bij kanaries. Laat u ook niet overhalen door andere kwekers die goede ervaringen hebben met allerlei middeltjes. Alleen de entstof van de Universiteit Luik is een betrouwbare vervanger van het vroegere Poulvac. Ikzelf heb hierover overleg gepleegd met Dr Peter Coutteel, gepensioneerd vogeldierenarts en Dr Tom Verbeek van dierenartspraktijk Trigenio in Nijlen (Belgie). Dat zijn in ieder geval twee dierenartsen die verstand van zaken hebben van kanaries. De entstof, canarypox autovaccin, is onder andere te verkrijgen via Dr VanderSanden in Veldwezelt en via Trigenio in Nijlen. Beiden in België.

Mijn volière

© Jantinus Mulder

Bij het fuseren van verschillende verenigingen waren er een aantal zogeheten show volières over, bestaande uit hoekprofielen. Hiervan kreeg ik er een aantal in mijn bezit en werd het interieur van mijn bestaande volière vernieuwd.

Deze volière is gelegen in mijn garage en is 3 meter breed bij 4 meter; de garage heeft een goed geïsoleerde spouwmuur en is aangesloten op de cv. De temperatuur komt dan ook zelden onder de 10 graden Celsius.

Er werden drie appartementen ingedeeld van anderhalve meter lengte bij 1 meter breedte.

De volières werden dusdanig ingericht dat ik niet in de hokken hoefde te komen.

Zo kan ik door het draai plateau vanaf de buitenkant voeren. In de hoek staan vier broedkooien die door een schot in acht delen kunnen worden verdeeld. Ze zijn allemaal verlicht met ledverlichting.

In de herfst werd mijn buitenvolière door steenmarters bezocht en aangezien de volière reeds 40 jaar oud was werd besloten om deze te verwijderen.

Maar wat moet er nu gebeuren: een nieuwe volière of geen vogels meer?

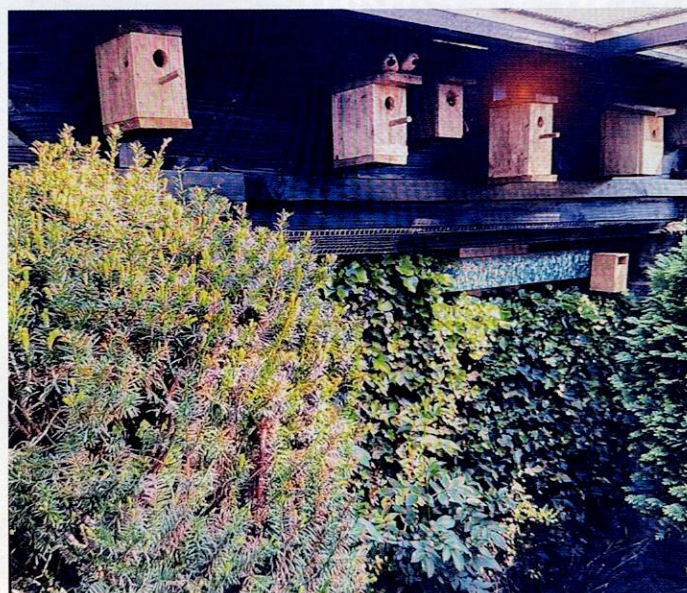
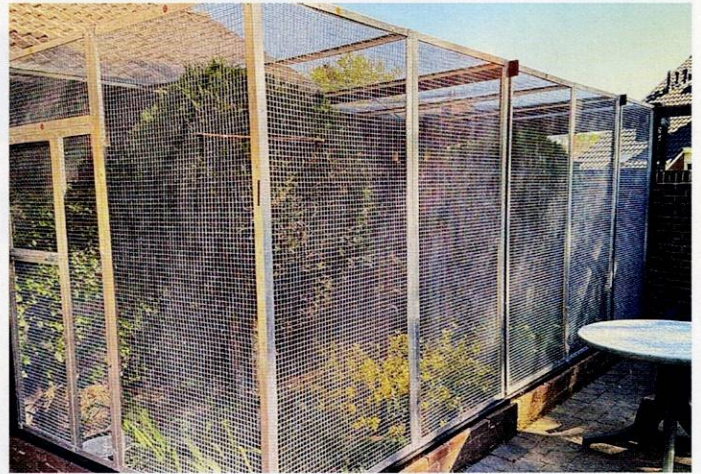
Mijn schoonzoons namen de beslissing en zij zouden de volière samen opbouwen.

Enkele weken lang gebeurde er niet veel, maar op een goede dag kwamen ze samen

met de overige panelen die waren overgebleven van het binnenhok.

Op de bestaande fundering van zes lagen stenen (3 in de grond en 3 boven de grond)

werd een balk gemonteerd waar de panelen op werden be-

vestigd.

Om de twee panelen werd een houten constructie gebouwd. Het geheel bestaat uit een vijftal panelen lang inclusief dak. Doordat ze bestaan uit hoekprofielen was het gemakkelijk te monteren.

Er werd wel gebruik gemaakt van plastic ringen.

Dit was metaal en aluminium op mekaar inwerken.

2 panelen breed inclusief deur.

De halve meter die over bleef werd afgetimmerd met hout.

Hieronder worden de nestkastjes gehangen.

De noordzijde wordt afgeschermd door de volière en de oostkant door een muur. De vlucht staat dus altijd in de zonzijde.

De volière is rijkelijk beplant met groen.

Ons zit terras ligt vóór de vlucht zodat we alle dagen kunnen genieten van onze vogels. Ik ben nu de tachtig gepasseerd en hoop nog enkele jaren van mijn vogels te mogen genieten.

Door de gebruikte panelen werd de kostprijs behoorlijk gedrukt.

En het geheel geeft toch een behoorlijk verzorgde indruk.

51ste Internationale Kleurkanarieshow V.v.N.K. Geel

GC Klein Boom, Mechelbaan, 604 - 2580 Putte

zaterdag 8

open van 8:00 tot 17:00 uur

en zondag 9

open van 9:00 tot 11:00 uur

november 2025

- Ca. 7000 kleurkanaries
- Grote verkoopklasse
- Zondag gratis inkom
- Eerste deelname =
50% korting inschrijfgeld

Meer informatie: www.vvnk.net of contacteer

Francine Mares, Goudvinklaan, 10 - 2070 Zwijndrecht

Tel.+32(0)3 2524527 - E-mail: francine.mares@vvnk.net

In samenwerking met onze hoofdsponsors
OST Belgium – Ornibird.com – Birdshop Eindhoven

Keurmeester 178

De Amsterdamse dierentuin Artis doet de zeeleeuwen van de hand nadat de hoofdstedelijke fractie van de Partij voor de Dieren (PvdD) klaagde over de huisvesting van de dieren.

Louis van Kelckhoven

Over dierentuinen wordt in toenemende mate discussie gevoerd, meldt NRC. De krant schrijft dat de Raad voor Dieraangelegenheden (RDA) een enquête heeft gehouden waaruit blijkt dat 70 procent van de Nederlanders positief denkt over dierentuinen. Daarvan is de helft wél van mening dat het welzijn er niet voor alle dieren optimaal is. Sommige diersoorten kunnen beter niet meer in dierentuinen gehouden worden. Als deskundige wordt in het artikel Maarten Reesink opgevoerd. Hij omschrijft zichzelf als mensdierwetenschapper, doceert Animal Studies aan de Universiteit van Amsterdam en bezoekt eens per jaar de grotere Nederlandse dierentuinen. „Er zijn dingen in de dierentuin die me heel blij maken, maar ook zaken waar ik erg verdrietig van word.”

Als dierenhouder die ziet dat de maatschappij in toenemende mate met mij

meekijkt, lees ik dergelijk nieuws met interesse. Zo moeten in maneges paarden buiten hun box contact met elkaar kunnen hebben. Dat is een uitspraak van de rechter. De Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) had na een inspectie niet ingegrepen en werd na een klacht door Dier & Recht door de rechtbank terechtgewezen.

Over deze onderwerpen hebben wij allemaal wel een mening. Tegelijkertijd stellen wij onszelf de vraag wat het toegenomen maatschappelijk bewustzijn aangaande het houden van dieren voor ons als vogelhouders betekent.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers (NBvV) heeft al bijna tien jaar een commissie dierenethiek, -welzijn en wetgeving. Samengevat zegt de NBvV: de door ons in avicultuur gehouden vogels moeten kunnen beschikken over passend voer en (bad)water en ruimte hebben om in gezelschap van soortgenoten natuurlijk gedrag te vertonen.

Op de website nbvv.nl is over vogelhouderschap en -welzijn een bibliotheek aan informatie te vinden. Voorlichting over regelgeving en houderijrichtlijnen, maar

ook de door Henk van der Wal geschreven monografieën. Daar mogen we best een beetje trots op zijn. Op Henk van der Wal (laten we de hoofdprijs voor de nieuwe biotoopklasse naar hem vernoemen: de Henk van der Walpenning), maar ook trots op het feit dat wij als houderijorganisatie vooroplopen waar het gaat om nadenken over dierenwelzijn. Zie ook het grote aantal door de bond opgeleide surveillanten. En vergeet niet de vele vogelliefhebbers die geheel uit eigen beweging het bewijs vakbekwaam houder van vogels hebben behaald. Allemaal bewijs dat wij als vogelliefhebbers ons bewust zijn van onze verantwoordelijkheid als dierenhouder. Waar het gaat om het welzijn van onze vogels, maar ook wat betreft de vragen die de maatschappij ons stelt over het houden van vogels.

GENDIKA

LABORATORIUM VOOR GENETISCH ONDERZOEK

Al meer dan 20 jaar gespecialiseerd in DNA onderzoek

Geslacht
Ziekte
Verwantschap
Soorten

Voor informatie bel (+31) 0598-619343 of ga naar www.gendika.com

KBOF DE WITTE SPREEUWEN

Het meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift, pagina's boordevol informatie over onze vogels ! Het tijdschrift dat U maandelijks ontvangt en tevens digitaal kan lezen op pc, gsm, tablet.

Voor een jaarabonnement in Nederland gireert u € 41 via een Europese overschrijving bij de KBC bank.
IBAN rekeningnr. BE33 7330 0642 3046 en BIC code = KREDBEBB t.a.v. KBOF – Vergeylen Paul, Dendermondssesteeuweg 110 D te BE 9290 Overmere.

Inschrijvingen en inlichtingen bij Achten Paul, Everslaarstraat 78, BE 9180 Lokeren, België.

E-mail: ledenadministratie@kbof.be

Via onze website: <http://www.kbof.be> kan U gratis een proefnummer inzien !

Bondsmededelingen september 2025

VAN HET BONDSBUREAU

Een dringend verzoek aan alle verenigingsbesturen om hun gegevens actueel te houden/maken in de ledenadministratie.

VAN DE KEURMEESTERSVERENIGING Afscheid voorzitter KMV

Vanwege gezondheidsredenen heeft Hans de Boer helaas zijn functie van voorzitter KMV noodgedwongen moeten neerleggen. De KMV heeft een nieuwe voorzitter gevonden in de persoon van Louis van Kelckhoven. Hans zal de nodige medische ingrepen ondergaan. Naar eigen zeggen hoopt hij tijdens het NK 2026 weer up and running te zijn. De NBvV kijkt er naar uit om Hans daar te ontmoeten en wenst hem vanaf deze plaats een voorspoedig en succesvol herstel toe.

Tropische vogels en parkieten

- Jassies uit Oldenzaal heeft een nieuw mailadres: ajassies@gmail.com
- I.E. Plak uit Rotterdam is verhuisd naar: Struisvaren 20, 2661 PW Bergschenhoek.

Kleur en Postuurkanaries

- R.J.M. Muilwijk uit Vianen is gestopt als keurmeester per juni 2025.
- A. Voorhorst uit Wezep heeft een nieuw mailadres: keurmeesterkleur@gmail.com

DISTRICT OVERIJSEL

Vogelvereniging Haaksbergen en Omstreken (319) had maar liefst 5 jubilarissen in haar midden. Onder prachtige weersomstandigheden werden onder andere Hennie Stokkink (50 jaar) en Hans van Rijn (60 jaar) geprezen voor hun jarenlange lidmaatschap van de NBvV. Helaas kon door omstandigheden de heer Roerink (50 jaar) niet gehuldigd worden en zal dit op een later tijdstip plaats vinden. De jubilarissen werden tijdens de jaarlijkse verenigingsmiddag toegesproken en gehuldigd door voorzitter Theo Waaanders. Van Hennie Stokkink is bekend dat ook hij een echte verenigingsman is. Veel zaken rondom de verloting en advertentie werving werd door Hennie opgepakt. Zorg voor voldoende deelname van ondernemers uit de regio voor een plek op het rad van avontuur. Hij werd dan ook wel eens de "raddraaier" genoemd. Als filiaalhouder van de plaatselijke bank

wist hij met financiën om te gaan en hem werd al snel de functie van penningmeester toebedacht. Hennie is liefhebber van vogels in de volière. Deelname aan shows is niet voor hem weggelegd. Als zoon van oprichter van Intropika en zoon van voormalig district voorzitter Overijssel werd Hans van Rijn al vroeg "besmet" met het vogelvirus. Het kweken van tropische vogels was in de begin jaren zijn passie. Een van zijn uitdagingen was het kweken van diverse spreeuwen soorten en zijn mutanten. Na het officiële gedeelte was het nog lang gezellig en genieten van het zomerse weer. Foto: v.l.n.r. Hans van Rijn en Hennie Stokkink.

DISTRICT ZUID-HOLLAND

Vogelvereniging De Kolibri te Noordwijkerhout (N16) heeft een aantal leden gehuldigd, waaronder de heren Cor de Mooij en Henk Haasnoot die beide 60 jaar lid zijn van de NBvV en de heer Theo Helmink die 50 jaar lid is van de NBvV. Foto's: voorzitter De Kolibri Ben Zwetsloot, Cor de Mooij, Henk Haasnoot en districtsbestuurder Piet Hagenaars. Andere foto: Ben Zwetsloot, Piet Hagenaars en Theo Helmink.

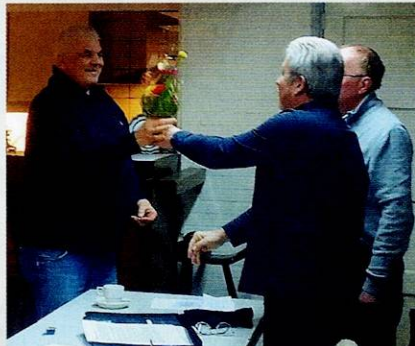

DISTRICT GELDERLAND

Vogelliefhebbersvereniging Zanglust Zutphen (Z06) heeft het genoegen gehad om meerdere leden te mogen huldigen met hun langdurig lidmaatschap. Zo ook Henk van Dort die 60 jaar lid is van de NBvV en ruim 40 jaar van v.v. Zanglust. Henk is kweker van Grasparkieten en (ook in het verleden) een verdienstelijk kweker van Kleurkanaries. Vele malen clubkampioen geweest van Zanglust. Ook op de NK's in Apeldoorn heeft hij goede resultaten behaald. Helpt al vele jaren mee met de opbouw van de Ned. Kampioenschappen in zowel Apeldoorn, Zwolle en nu weer in Hardenberg. Henk is veelzijdig. Barman op de maandagavond. Tevens vervult hij de functie van 2e voorzitter. In ons clubgebouw verzorgt hij de Paas- en Kerstbingo. Indien nodig net als onze penningmeester is geen klusje op/aan of in het gebouw hem te veel. Of het nu

een dak-reparatie betreft of een technische reparatie aan het clubgebouw; Henk staat er. Daarnaast is hij ook nog eens secretaris van de GGC; Gelderse Grasparkieten Club. Een man met een mening, maar met het hart op de juiste plaats. Henk van harte proficiat. Wij hopen nog heel lang te kunnen genieten van jouw diensten. Foto: links Henk van Dort.

Overledenen

J. v.d. Maat uit Rijssen was oud-bestuur en erelid van V.V. "Zanglust", afd. Rijssen (R06); D. v/d. Velde uit Bergambacht was ere lid van V.V. "De Vogelvrienden BAS", afd. Ammerstol Bergambacht eo (A08);

P. Dijkstra, Akkrum (G22); J van Leeuwen, Hoogland (H68); W.A.M. de Reus, Velsen noord (B04);

A. Bakker, Hazerswoude Dorp (B05); J.G.T. Sprengers, Heeze (H51); J. van Leuven, Hoogland (H68); E. Stubener, Enschede (O27); J.G.M. Korten, Bathmen (T08); W. van Thiel, Volkel (U01);

H.B. van der Hoort, De Kwakel (U09); M.L. van de Donk, Eindhoven (V07); E. Eikenaar, Zwolle (Z07);

M.J.C. Meidam, Oldekerk (M36); M. Tomic, Terneuzen (T12); A. Nouwens, Vessem (M13); R. Stam, Bellingwolde (B25); T.H.J. Droog, Beverwijk (B04); R. Raats, Hoogerheide (H15); H. Brinks, Wierden (A15); J.

Boersma, Haarkema (D08); J. Bijker, Waneperveen (M02); J.J.M. vd. Eijnden, Meijel (M20);

C. Baal, Nieuwegein (V21); G.M. Linnenbak, Houten (219); M. Hulsbosch, Dordrecht (D05); J.F.Wubben, Lisse (R14); A.J. Quak, Oostvoorne (O18); A. Dingemanse, Yerseke (Y04);

J. Christianen, Bosschenhoofd (W04); C. Blom, Heerhugowaard (H55); A.H.M. Zunnabeld, Zwolle (Z07); D. Wessels, Tholen (T03); R. Rolleman, Hardenberg (H31); G. van Lit, Aalst (A06); G.N. Pels, Koudekerk Hazerswoude (K06); H.M. Schalkwijk, IJsselstein (Y01); P.J. Verheij, Ameide (A20); A. van den Berg, Harderwijk (H66); P. Nienhuis, Harderwijk (H66); G. Janssen, Hengelo (H43);

Wij wensen alle nabestaanden veel sterkte bij het verwerken van het verlies.

Jubilea

Jubilarissen 25 jaar

Mevr. C.M. van Doesburg-Udo, H. Leunisse, J. Luisman en G. B. Heijster, afd. Tiel (T07); G. Ferwerda, afd. Haarlemmermeer eo (Z15); H. Bierhof en F. Nieuwenhuizen, afd. Zutphen (Z06); R.C. Verweij, Th. Hogervorst en C.N.M. Jansen, afd. Noordwijkerhout (N16);

Jubilarissen 40 jaar

L. Boersma en B. Gerlofsma, afd. Leeuwarden 2 (L25); C. Kristalijn, afd. Tiel (T07); W. Veerman, afd. Noordwijkerhout (N16); G. Somsem en G.G. Siemerink, afd. Haaksbergen 2 (319); R.A.J. van Tiggelen, Slootdorp;

Jubilarissen 50 jaar

M. van Wijngaarden, afd. Leeuwarden 2 (L25); Th. Helmink, afd. Noordwijkerhout (N16); A. Roerink en H. Stokkink, afd. Haaksbergen 2 (319);

Jubilarissen 60 jaar

F. Maes, afd. Haarlemmermeer eo (Z15); H. van Dort, afd. Zutphen (Z06); C. de Mooij en H. Haasnoot, afd. Noordwijkerhout (N16); H. van Rijn, afd. Haaksbergen 2 (319);

Jubilarissen 65 jaar

J. Haan, afd. Harlingen (H10).

ERELEDEN

L.M.G. Bertina, C. van Elven, R. Grefhorst, J. Heesakkers, H.P.G.M. van Hout, J.A.M. Kerkhof, P.J.F. Klören, T.J. Koenen, C.G. Maandag, S. Munniksma, K. Snijder, Mr. H.J.M. Stienen, D.A. Verburg, H.K. v.d. Wal, C.W. Westland, W. Zijlstra.

LEDEN VAN VERDIENSTE

E.B.A. Berns, T. Bielderma, K. Bink, B. Bosch, H. Branje, A. Castermans, R. van Dijk, A.J. Geritsen, A. Gort, P. Hagenaars, B.A.M. Horsting, A.J. Houtkooper, H.F.M. Jansen, J.M.C. van Kempen, G. Koenderink, Th. Van Kollenburg, J. Kreijveld, C.H.M. van der Linden, C. van Lunteren, A. Mertens, A. van Mingeroot, A.P.F. van Niel, P. Ooijen, C. van Oosterhout, J. Perdon, M.J. Schout, R. Steenbakkers, H. Suichies, W.G. Theloosen, W.A. Tolman, P. Ubachs, H. de Vos, J. Wijnhoven, H. Wouwenaar.

HOOFDBESTUUR

Voorzitter: Albert Zomer, tel. 06-15318939, E-mail: albertzomer1958@outlook.com

Secretaris: Raymond Berghouwer, tel. 06-11793194, E-mail: secretaris@nbvv.nl

2e voorzitter: Rick Oudenampsen, tel. 06-22101101, E-mail: info@oudenampsen.com

Penningmeester: Sjaak van Bennekom, tel. 035- 6562027, E-mail: jjvanbennekom@hetnet.nl

Bestuurslid: Rob Kristel, tel. 06 46140291, E-mail: robkristel@kpnmail.nl

Bestuurslid: Guido Ariessen, tel. 06-51014241, E-mail: gariessen@hetnet.nl

VERTROUWENSPERSOON

Gerrit Houwen, tel. 0478-562462, e-mail: gerrit.houwen@hccnet.nl

SECRETARIAAT KEURMEESTERSVERENIGING

Henk Jansen, tel. 06-19931488, E-mail: secretariaatkmv@hotmail.com

BONDSBUREAU

Bezoekadres: Aletta Jacobsstraat 4, 4623 ZB Bergen op Zoom.

Postadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.

Telefoon: 0164-235007

E-mail: info@nbvv.nl

Internet: www.nbvv.nl

Het bondsbureau is op werkdagen geopend van 8.30 tot 12.30.

Uitgebreide contactinformatie vindt u op onze website www.nbvv.nl

COLOFON**Colofon****UITGEVER**

'Onze Vogels' is het maandelijks tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 20.000 leden. De NBVV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 21.000 exemplaren.

Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBVV door zich aan te sluiten bij een van de circa 500 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat voor iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging om verspreid lid te worden van de NBVV. Een verspreid lidmaatschap kost voor 2025 € 44,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd).

ABONNEMENTSPRIJZEN 2025

Nederland € 34,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd). België € 40,-, Priority-post naar alle andere landen € 100,-. Verspreid lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

ADRES

NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom tel. 0164-235007 (bereikbaar tussen 08.30 en 12.30 uur), e-mail: info@nbvv.nl, website: www.nbvv.nl

Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABNA0468959262 (BIC: ABNANL2A) - ING bank: IBAN: NL96INGB0001148324 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers.

De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

REDACTIE

Hoofredactie: Henk Branje – te bereiken via E-mail: hbranje@icloud.com

Redactieadres: per adres Bonds bureau NBvV, t.a.v. redactie Onze Vogels – zie bovenstaand.

ZAKELIJKE ADVERTENTIES

Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen via het bondsbureau te Bergen op Zoom.

VERANTWOORDELIJKHEID

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

VORMGEVING: Ingrid Hubers

DRUK: Muller Print & Sign - Amsterdam

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

BEÏNDIGING LIDMAATSCHAP:

Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per half jaar. Het lidmaatschap voor verspreide leden is per jaar opzegbaar.

Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkenmale per 31 december opzeggen via het Bonds bureau.

Vuurvleugelparkiet *Brotoogeris pyrrhoptera*

© Nick Michielsens

september

De vuurvleugelparkiet dankt zijn naam aan de vurige oranje tot rode vlekken op zijn vleugels. Deze opvallende markeringen zijn het meest zichtbaar tijdens het vliegen. Daarnaast hebben ze een gele vlek op de schouders en een lichte, bijna witte, onderzijde van de vleugels.

Tussen de man en de pop bestaat uiterlijk vrijwel geen waarneembaar verschil. Geslachtsbepaling door middel van endoscopie of DNA-analyse is dan ook noodzakelijk.

Verspreidingsgebied

Het verspreidingsgebied van de vuurvleugelparkiet is West-Ecuador en Noordwest-Peru. Ze leven hier in open gebieden met struikgewas en boombestanden, op berghellingen met open bosgebieden en bananenplantages. Hun voedsel bestaat uit zaden, bessen, bloesems van vruchtdragende struiken en bomen en waarschijnlijk insecten en hun larven.

In goede gezondheid kunnen ze in gevangenschap een leeftijd bereiken van 20 jaar en ouder. Er wordt relatief weinig met de soort gekweekt in avicultuur; hun voortbestaan in onze volières

is dan ook niet gewaarborgd.

Voeding

In avicultuur kan aan de vogels een gevarieerd zaadmengsel worden gegeven dat voor twee derde deel bestaat uit een zaadmengsel voor grote parkieten en voor een derde deel uit een papegaaienmengsel. Dit dient verder aangevuld te worden met een mengsel van geweekt kiemzaad en eivoer/universeelvoer (1:1). Daarnaast moet het dagelijkse menu voor minimaal 40% bestaan uit fruit (appel, sinaasappel, banaan, bessen, kiwi, vijgen en dergelijke) en allerlei groenten en onkruiden als sla, spinazie, andijvie, wortelen, vogelmuur en paardenbloem. Verder kunnen gekookte mais en gekookte bonen en erwten worden toegevoegd.

Vooraf voor en tijdens de broedtijd kan het menu worden aangevuld met meelwormen, lorivoer en honing. Een goed basismenu bestaat uit anderhalve eetlepel parkieten-/papegaaienzaadmengsel en een achtste deel van een kleine tot middelgrote appel per koppel vuurvleugelparkieten.

De vogels kunnen worden gehuisvest in kleine buitenvolières van bijvoorbeeld 2 m lang, 1 m breed en 2 m hoog en een aanslui-

tend tocht- en vorstvrij nachtverblijf. Dit moet wel verwarmd kunnen worden. Als nestgelegenheid kan een, in drieën gedeeld, horizontaal broedblok gegeven worden met een afmeting van 60 x 18 x 18 cm (lxbxh). Een dergelijk type is voorzien van een 'open voorkamer' (18 x 16 x 16 cm), een middenkamer en een 'broedkamer' van 16 x 16 x 16 cm. Het nestblok dient het hele jaar ter beschikking te staan omdat de vogels hier 's nachts in slapen. Als nestmateriaal kan het best vochtige houtmoolm, houtspaanders, turf of rottend hout worden gegeven.

De pop legt drie tot acht eieren (meestal vier of vijf) waarvan het eerste ongeveer 25 dagen na het leggen van het derde ei uitkomt. De jongen worden naakt geboren en groeien de eerste weken relatief langzaam. Pas na ongeveer vier weken is er sprake van een duidelijke vooruitgang en dan komt ook de groei van de veren goed op gang. De jongen moeten op een leeftijd van ongeveer veertien dagen worden geringsd. Zo rond de achtste week vliegen ze uit.

Adri van Kooten

Hoofdsponsor van de NBvV en COM-NL

De NBvV en COM Nederland bedanken GARVO voor het sponsoren en het mede mogelijk maken van Het NK-Vogel en de Dierenparade Noordshow, het vervoer van de vogels naar de EE Europashow in Slowakije in november 2025 en voor het vervoer van de vogels naar de COM Mondial in België in januari 2026.

Voor alle info over beide shows kijk op www.com-vogels.nl

